

รายงานการประชุม

[หมายเลข]

ครั้งที่ ๓๔

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

รายงานการประชุมคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

สภาการรัฐธรรมนุญ

ครั้งที่ ๓๔/๒๕๕๐

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ณ ห้องประชุมคณะกรรมการงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๑๐ นาฬิกา

(นาวาอากาศตรี ประสงค์ สุนศิริ ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม)

ประธาน : เพื่อไม่ให้เสียเวลาเราจะประชุมต่อจากเมื่อวานนี้ แล้วการประชุมวันนี้ ผมอยากจะขอประชุมถึงเที่ยงครึ่งนะครับ ขอเชิญท่านเลขาครับ

เลขานุการ (ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์) : ขออนุญาตท่านประธานครับ ตามที่เรา ได้ตกลงกันได้เมื่อวานว่าขอให้พวกเราช่วยไปดูความเห็นของสถาบันอุดมศึกษาซึ่งเสนอมาแล้วตามเล่ม สีเหลืองหนา ๆ นั้นนะครับ มีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีแม่ฟ้าหลวง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในเอกสารที่ได้แจกท่าน ไปแล้ว เนื่องจากเนื้อหามีค่อนข้างมาก แล้วก็ไม่ได้แยกแยะรายละเอียดที่เราสามารถดูได้ทั้งหมด แต่ว่าเมื่อวานทางเลขาเองได้ขออนุญาตให้ท่านทั้งหลายช่วยกรุณาอ่านความเห็นทั้งหมด เพราะถือว่าเป็นเรื่องที่อยู่ในกระบวนการของพวกเราที่ต้องฟังความเห็นของ ๑๒ องค์กร แล้วสถาบันอุดมศึกษานั้น เป็น ๑ ใน ๑๒ องค์กรด้วย แต่ว่าวิธีการดำเนินงานนั้นได้หารือกันไปแล้วเมื่อวาน และพวกเรามีมติไปว่า เราจะไปดูเป็นรายมาตราไปตามที่ทางเราใช้วิธีของ ๑๑ องค์กรตอนต้น เพียงแต่ขออนุญาตท่านทั้งหลายว่า ท่านทั้งหลายถือว่าอ่านแล้วนะครับ แล้วท่านมีความเห็นอย่างไรบ้าง เรื่องไหนที่ท่านเห็นด้วยขออนุญาต ท่านหยิบยกขึ้นมาเลยนะครับ แล้วฝ่ายเลขาจะได้นำเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณาร่วมกันแล้วจะได้แก้ไข ต่อไป โดยส่วนตัวผมเองผมก็เรียนว่าเมื่อคืนก็อ่านทั้งคืน แล้วก็เห็นว่าที่สถาบันอุดมศึกษาได้ขอแปรญัตติ ก็เป็นเรื่องที่พวกเราได้พูดกันไปทั้งหมดแล้วและมีความเห็นไปด้วย ยกตัวอย่างเช่น ของมหาวิทยาลัย แม่ฟ้าหลวง อย่างนี้เป็นต้น ก็ให้ความเห็นเรื่องกรรมการสรรหามา ให้ความเห็นเรื่องประชาชน ๒๐,๐๐๐ ชื่อ อย่างนี้เป็นต้น เรื่องการคานและดุลอำนาจใบแดงของกรรมการการเลือกตั้ง ให้มีศาลฎีกา ความเห็น ก็ค่อนข้างไปในทิศทางที่ตรงกับเรา หรือแม้แต่เรื่องอัยการที่เป็นอิสระมากขึ้น ปรับบทบาทของอัยการ เขาก็เห็นด้วย อย่างนี้เป็นต้นนะครับ ก็ขออนุญาตท่านทั้งหลายเปิดเป็นเวทีไปได้ไหมครับ ผมถามไป เป็นกรอบได้ไหมครับ มีทั้งหมด ๓ กรอบ ไม่ถามเป็นมาตราได้ไหมครับ ถามเรียงไปตามกรอบว่า

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

จรรยา ๑/๒

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ท่านทั้งหลายได้อ่านแล้ว แล้วมีประเด็นไหนที่เห็นด้วยกับสถาบันอุดมศึกษา ในประเด็นใดบ้าง และจะได้อภิปรายกัน ถ้าไม่มีความเห็นอื่น ขออนุญาตครับ

กรอบที่ ๑ เรื่องสิทธิเสรีภาพ เรื่องหน้าที่ เรื่องแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ เรื่องการปกครองท้องถิ่น ท่านได้พิจารณาแล้วมีประเด็นอะไรจะขอเพิ่มเติมหรือแก้ไขไหมครับ ท่านชูชัยเชิญครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ผม ชูชัย ศุภวงศ์ มาตรา ๔ เรื่องพันธกรณีระหว่างประเทศ อันนี้เราตกลงว่าเราจะตัดออกใช่ไหมครับ ที่นี้ถ้าตัดออก แต่เดิมกรอบ ๑ เคยเสนอเรื่องของพันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน เพราะคิดว่าจะสามารถยกระดับเรื่องการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพความเสมอภาคในสังคมไทยได้ คืออาจารย์สมคิดก็บอกว่ารับไปดูตรงนี้ ไม่ทราบว่าเราได้ข้อสรุปตรงนี้อย่างไรครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

นัยกฤษฎี ๒/๑

เลขานุการ : เดี่ยวฝ่ายเลขานุการจะนำเสนอครับ คุณหมอบครับ ขออนุญาตว่าตอนนี้เราพิจารณาคำขอความเป็นของสถาบันอุดมศึกษาไปก่อน เดี่ยวถ้าจบภายในครึ่งชั่วโมงหรือ ๑ ชั่วโมง ผมจะกลับมาทบทวนเรื่องที่แขวนไว้ทั้งหมดนะครับ ไม่ทราบกรอบ ๑ มีอะไรใหม่ครับ ของสถาบันอุดมศึกษา ไม่ใช่ของพวกเรานะครับ ที่พวกเราไปดูมาแล้ว ไม่มีนะครับ ผมไปที่ กรอบ ๒ ได้ใหม่ครับ

กรอบ ๒ เรื่องสถาบันการเมือง เรื่องรัฐสภา เรื่อง ครม. เรื่องอะไรต่าง ๆ นะครับ เท่าที่ผมอ่านดูก็เหมือนกันนะครับ เข้าใจว่าประเด็นจะซ้ำ ๆ กับ ๑๑ องค์กร ที่เราพูดไปแล้ว แล้วก็เข้าใจว่าสถาบันอุดมศึกษาไม่ได้เขียนมาทุกเรื่องเขียนมาบางประเด็น

กรอบ ๓ ศาลกับองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ไม่มีนะครับ

ผมสรุปอย่างนี้ได้ใหม่ครับว่า ความเห็นของสถาบันอุดมศึกษาเราพิจารณาแล้ว ส่วนใหญ่ก็เป็นความเห็นที่ตรงกับความเห็นของ ๑๑ องค์กร แล้วก็ สสร. ที่แปรญัตติมาทั้งหมดนะครับ เราคงพิจารณาไปรวมกัน แต่ในที่นี้ก็เห็นว่ายังไม่มียังอะไรที่ต้องแก้ไขนะครับ ถ้าเห็นตรงกันแบบนี้ หรือท่านทั้งหลายถ้าท่านใดที่อ่านแล้วยังไม่ดูรายละเอียดทั้งหมดอาจจะใช้เวลาอ่านมากขึ้นในเวลาอภิปราย ท่านอาจจะหยิบยกความเห็นของสถาบันอุดมศึกษาขึ้นมาอีกทีก็ได้ครับ ขออนุญาตอย่างนั้นได้ใหม่ครับ ถ้าไม่มีอะไร ถ้าอย่างนั้นผมขออนุญาตไปพิจารณา

เรื่องที่ ๒ ทางท่านรองอัครพร ทางฝ่ายกฤษฎีกา และทางฝ่ายเลขานุการได้นำความเห็นของพวกเรานะครับ โดยเฉพาะเรื่องที่แขวนไว้บางประเด็นมา แล้วก็ทำการจัดทำร่างใหม่แล้วก็จะขออนุญาตให้ช่วยพิจารณาด้วยนะครับเพื่อต่อไป เข้าใจว่าเป็นเอกสารที่เขียนว่า ร่างที่คณะกรรมการเห็นควรแก้ไข เป็นเอกสารนอกแฟ้มบาง ๆ มีประมาณสัก ๕-๖ หน้าด้วยกัน ได้รับหมดหรือยังครับ มีท่านไหนยังไม่ได้รับบ้างครับ ขอประทานโทษครับ ท่านรองอัครพรยังไม่ได้ ฝ่ายเลขานุการส่งเอกสารให้ท่านหน่อย เข้าใจว่าจะอยู่บนนั้น แต่ว่ามันเยอะ ส่งใหม่ได้ใหม่ครับ ผมขออนุญาตเป็นประเด็นไปได้ใหม่ครับ ขอท่านรองอัครพรดูไปแล้วได้ใหม่ครับ ขอความกรุณาท่านประธานให้ท่านรองอัครพรเลย เชิญครับ

นายอัครพร จารุจินดา : ขออนุญาตท่านประธานครับ เอกสารจะมี ๒ ชั้นนะครับ คือ ชั้นแรกเขียนว่า ร่างที่คณะกรรมการเห็นควรแก้ไข ซึ่งจะมีรอยขีดทั้งหลายนั้นก็คือบทบัญญัติในส่วนที่ว่าด้วยสิทธิ เสรีภาพ ที่มีการเสนอแก้ไขทั้งหมด

ส่วนที่ ๒ ก็คือ แนวนโยบายพื้นฐานของรัฐ ซึ่งผมทำมา ๒ แบบ แบบหนึ่งคือไม่มีการขีดฆ่าเพื่อให้ดูง่าย ๆ ว่าหลังจากที่มีการยุบรวมปรับปรุงถ้อยคำแล้ว ภาพรวมนั้นก็ดูสั้นขึ้น แต่รายละเอียดนั้นก็อยู่ในเอกสารวางซึ่งมีรอยขีดความแก้ไขตรงไหนไปนะครับ ขออนุญาตเริ่มตั้งแต่สิทธิ เสรีภาพ ก่อนครับ

ในมาตรา ๔ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล ซึ่งได้

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

หทัยกาญจน์ ๒/๒

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

มีการพูดกันว่าให้ตัดเรื่อง พันธกรณีระหว่างประเทศ ที่เขียนตรงนี้ แล้วก็ย้ายที่ไป เท่าที่ตรวจสอบ ตอนแรก บอกว่าจะย้ายไป ควรจะย้ายไปอยู่หมวด สิทธิ เสรีภาพ แต่หาที่ลงไม่ได้ ผมเลยย้ายไปอยู่เรื่องแนวนโยบาย ต่างประเทศ ในมาตรา ๘๑ ซึ่งข้อความในมาตรา ๘๑ ก็จะระบุว่า รัฐต้องส่งเสริมสัมพันธไมตรีและความ ร่วมมือกับนานาประเทศและพึงถือหลักในการปฏิบัติต่อกันอย่างเสมอภาค ตลอดจนต้องปฏิบัติตาม สนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี รวมทั้ง ตามพันธกรณีที่ได้กระทำไว้กับนานาประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ ก็จะเน้นไปเรื่องสนธิสัญญาเรื่องมนุษยชนชัดเจนขึ้นว่า รัฐต้องมีหน้าที่ต้อง ดำเนินการให้เป็นไปตามนั้น

เลขานุการ : ที่ประชุมรับได้นะครับ ท่านอังคณา ท่านสุพจน์ ขออนุญาตท่านประธาน

นางอังคณา นีละไพจิตร : ดิฉันยังเห็นว่าหน้าตาเกี่ยวกับเรื่องการคุ้มครองตามพันธกรณี ระหว่างประเทศนี้เราไม่สามารถที่จะอยู่ในหมวดสิทธิ เสรีภาพ ได้เลยหรือค่ะ เพราะว่าตอนนี้ค่อนข้างสำคัญ แล้วก็หลายครั้งการต่อสู้ด้านสิทธิมนุษยชนแห่งประเทศไทย เรายังต้องอ้างบทบัญญัติตามพันธกรณีนี้ต่อ ศาลไทยอยู่นะคะ ดิฉันถ้าหากว่ามาอยู่ในเรื่องของนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐนี้ดูมันจะอ่อนลงไป ดิฉันยังอยาก ให้อยู่ในหมวดสิทธิ เสรีภาพ หรือไม่ก็หมวดเดิมก็ยังดีค่ะ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

พุทธชาติ ๓/๑

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เลขานุการ : ท่านสุพจน์เชิญครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ผม สุพจน์ ไข่มุกด์ ครับ ที่อยู่ที่จริงปัจจุบันนี้ ตอนนี้ก็เห็นว่าไม่น่าจะขัดข้องอะไรนะครับ เพราะคุณแล้วนอกจากเราอังกดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาคของบุคคล นเป็น Universal ครอบคลุมเลยทั้งทั่วโลกนะครับ แล้วก็ตามพันธกรณี ระหว่างประเทศ มันก็จะสอดคล้องกันนะครับ ผมเห็นด้วยว่าให้อยู่ไว้มันก็จะดีนะครับมีเสียหายอะไรนะครับ มันไปเน้นและทำให้ชัดเจนยิ่งขึ้น แล้วมันจะสอดคล้องกับความเป็นสากล ขอบคุณครับ

นายอัศวิน สุมาวงศ์ : ท่านประธานครับ ผมคิดว่าข้อทักท้วงของกระทรวงการ ต่างประเทศมีเหตุผล ไม่ใช่ของท่านสุพจน์นะครับ ในข้อที่ว่าถ้าเขียนไว้ตรงนี้ในเรื่องพันธกรณีระหว่าง ประเทศแล้วทำให้ระบบกฎหมายไทยเปลี่ยนแปลงไปจากกรณีที่ว่า ถ้าไปทำสนธิสัญญาแล้วยังจะต้องมา ผ่านกฎหมายไทยอีกที่จะรับรอง กลายเป็นว่าทำสนธิสัญญาแล้วในเรื่องพันธกรณีต่าง ๆ เข้ามาเป็น ส่วนหนึ่งของกฎหมายไทย เพราะฉะนั้นผมคิดว่าอยู่ตรงนี้ได้

เลขานุการ : อยู่มาตรา ๔ ไม่ได้ใช้ใหม่ครับ ท่านอัศวินพูดใช้ใหม่ครับ ก็ตรงกันนะครับ เรามีมติไปแล้วว่าไม่อยู่มาตรา ๔ ก็มีปัญหาแต่เพียงว่าฝ่ายเลขานุการเสนอว่า อยู่ในหมวดแนวนโยบาย พื้นฐานแห่งรัฐ ท่านอังคณาบอกขออยู่ในหมวดสิทธิ เสรีภาพได้ใหม่ ก็เข้าใจว่าขออนุญาตท่านอังคณา อยู่ในหมวดแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐนะครับ เพราะเขียนขึ้นเป็นครั้งแรก แล้วคิดง่าก็ค่อย ๆ พัฒนาไป และผมยังคิดว่าไม่น่ามีปัญหาในการตีความ เขียนอย่างนี้ก็ชัดเจนครับ แล้วอยู่ในรัฐธรรมนูญของไทย ต่างประเทศก็เห็นภาพชัดเจนว่าเราได้รับรองเรื่องพันธกรณีอย่างชัดเจนไว้ระครับ จะได้ผ่านประเด็นไป นะครับ

นายอัชพร จารุจินดา : มาตรา ๔ ขอรหรืออีกเรื่องหนึ่งครับ คือเรามีข้อความว่า ตาม ประเพณีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ตรงนี้ในการอภิปรายของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้มีข้อสังเกตขึ้นว่า สิ่งที่เราเขียน ประเพณีการปกครองนั้นเขียนอยู่ในรัฐธรรมนูญชั่วคราว เพราะตอนนั้น ไม่มีหมวดบัญญัติเรื่องสิทธิ เสรีภาพไว้ เขาก็เลยต้องเขียนคำนี้ขึ้น แต่นี่พอเป็นรัฐธรรมนูญถาวร มีบทบัญญัติเรื่องหมวดสิทธิ เสรีภาพโดยเฉพาะขึ้นมาแล้ว ข้อความนี้เรื่องประเพณีการปกครองยังจะต้อง เอาให้อยู่หรือไม่ หรือว่าจะเขียนแบบรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ คือ เขียนว่า คักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลทั้งที่บัญญัติไว้ตามรัฐธรรมนูญนี้ ย่อมได้รับความคุ้มครอง จบแค่นั้น คือไปอ้างอิงประเพณีทำให้ไม่ชัดเจนขึ้นว่า นอกจากรัฐธรรมนูญเขียนไว้แล้วยังมีเรื่องอะไรอีก อันนี้ก็ มี เหตุผลพอสมควร

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

พุทธชาติ ๓/๒

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

นายจรัญ ภักดีธนากุล : ท่านประธานที่เคารพ กระผม จรัญ ภักดีธนากุล ครับ คือที่ยังไม่สนิทใจกับข้อทักท้วงของทางท่านนิติบัญญัติแห่งชาติ เดิมอย่างนี้ครับว่า รัฐธรรมนูญเราเขียนสิทธิเสรีภาพของประชาชนไว้ไม่ครบทุกเรื่อง มันมีสิทธิพื้นฐานของประชาชนคนไทยที่รัฐธรรมนูญนี้ไม่ได้เขียนไว้ อีกหลายเรื่อง แล้วในอดีตศาลก็เคยชี้แล้วก็เอามาใช้ตัดสินได้ อันนี้เราเขียนอย่างนี้น่าจะครบแล้วก็ถูกต้อง แล้วก็เป็นการชี้ให้เห็นถึงระบบการปกครองของเราว่า มันมาจนมีประเพณีอะไรอยู่ในนั้น ยกตัวอย่างเช่น สิทธิของประชาชนคนไทยที่จะทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาต่อพระมหากษัตริย์ ไม่ได้เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ครับ นี่ไม่ใช่สิทธิธรรมดา นี่เป็นเอกสิทธิ์ แล้วก็สิทธิที่สืบทอดต่อมาจากในสมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์ และไม่ได้ถูกลบล้างไป แล้วก็ยังถือว่าใช้ตลอดมาในประเพณีการปกครองในระบบประชาธิปไตยของเรา ที่ทรงมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แล้วก็ยังมี ถ้าจะไปหากียังหาได้อีกหลาย ๆ อัน แต่ว่าเราเขียนไว้ไม่มีอะไรเสียหายครับ เพราะว่ามันจะมีอะไรยาก ๆ ในอนาคตที่ตรงนี้อาจจะช่วยได้ ถ้าตัดทิ้งไปก็หมดเลยหมดช่องทางนี้เลย ขอขอบคุณครับ

คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ

สิริพร ๔/๑

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เลขานุการ : หรือท่านอาจารย์จรัญ เดิมที่รัฐธรรมนูญทุกฉบับเขาจะแจกแจงรายละเอียดของสิทธิเสรีภาพถูกใหม่ครบ ถ้าเป็นถาวร มันมีสิทธิที่ ๑ สิทธิที่ ๒ สิทธิที่ ๓ ถึงสิทธิที่ ๔๐ ๕๐ ๖๐ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๙ มันไม่มีจำแนกแจกแจงอย่างนี้ ผู้ร่างปี ๒๕๔๙ ก็เลยบอกว่าอาศัยประเพณีการปกครองเพื่อจะไปโยงกับรัฐธรรมนูญฉบับถาวรอื่น ๆ ว่าสิทธิอะไรต่าง ๆ ที่เคยรับรองแล้วมันน่าจะอยู่ในนั้นหมดแล้ว ผมเข้าใจว่าอย่างนั้น โดย Logic แบบนี้มันน่าจะตัดทิ้งได้ หรืออาจารย์จรัญเลยว่า ถ้าไม่ใช้มาตรา ๔ หมายความว่าตัดทิ้งแล้วในมาตรา ๔ ความจริงมันมีมาตรา ๗ บอกว่า ในเมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับแก่กรณีใดให้วินิจฉัยไปตามประเพณีการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะเข้าใจว่ามาตรา ๗ มันก็ทดแทนสิ่งที่ท่านอาจารย์จรัญได้พูด คือหมายความว่า ถ้าสิทธิเสรีภาพไหนที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไปแล้วก็ใช้มาตรา ๔ ไป แต่ถ้าเป็นเรื่องอื่น ซึ่งไม่ใช่เฉพาะเรื่องสิทธิเสรีภาพ ทุกเรื่องนะครับ เรื่องสถาบันการเมือง เรื่องอะไรต่าง ๆ ก็ไปใช้มาตรา ๗ อย่างนี้มันจะชัดขึ้นหรือเปล่า เพราะว่าถ้าอยู่ในมาตรา ๔ มันก็จะมีปัญหานั้นครับ เวลาศาลตัดสินชี้ขาดทั้งหลาย ศาลนอกจากจะดูตัวบทรัฐธรรมนูญแล้ว สิทธิที่รับรองไว้แล้ว ๖๐ เรื่อง ๗๐ เรื่องแล้ว ต้องไปดูประเพณีด้วย แล้วเวลาคนอ้างประเพณีเขาอาจจะมีปัญหาเกิดขึ้น แต่ว่าตัวอย่างของอาจารย์จรัญก็ไม่ได้แย้งอะไรนะครับ ผมคิดว่าเรื่องถวายเป็นสิทธิต่าง ๆ ก็เป็นสิทธิเสรีภาพที่รับรองไว้อยู่หลักโดยทั่วไป อาจารย์จะพอรับได้ไหมครับว่ามันไปอยู่มาตรา ๗ เชิญท่านธิตินันท์ ท่านเกริกเกียรติ แล้วก็ท่านประพันธ์ครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : คือผมเห็นอย่างเดียวกับท่านสมมติว่าจริง ๆ แล้วมาตรา ๗ นั้นเป็นมาตราที่คอยเยียวยานั้นได้ แล้วผมคิดว่าน่าจะใช้มาตรา ๗ ทดแทนได้ครับ

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผมก็มีความเห็นคล้ายกับอาจารย์ธิตินันท์นะครับ แต่ประเด็นที่ท่านอาจารย์จรัญได้พูดถึงผมว่ามันน่าจะบันทึกไว้ในเจตนารมณ์ของการร่างของเรา เพราะว่าข้อติติงที่ฟังมาถ้าไม่รู้หรืออย่างอื่นเราเสียหาย เขาบอกว่าเราร่างไม่ครบอะไรต่าง ๆ มันเสียหาย เพราะฉะนั้นก็คือตรงนี้ต้องระบุไปว่าทำไมเราร่างแค่นี้ เพราะอะไรผมว่าน่าจะเขียนไว้ในเจตนารมณ์ ขอบคุณครับ

เลขานุการ : ยินดีครับ ไม่มีปัญหาครับ

ประธาน : ท่านประพันธ์ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขอบคุณท่านประธานครับ ผมเห็นด้วยกับทางฝ่ายเลขานุการคือน่าจะตัดไป แล้วก็ใช้มาตรา ๗ ได้ ครบคลุมแล้วครับ คืออันนี้เป็นหลักการเดิมในปี ๒๕๔๐ ซึ่งเขาเขียนรับกันอยู่ มาตรา ๔ กับมาตรา ๗ ครับ

เลขานุการ : ถ้าอย่างนั้นขออนุญาตท่านรองอัครไปที่มาตรา ๓๐ เชิญครับ

คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ

สิริพร ๔/๒

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

นายอัศวิน สุมาวงศ์ : ท่านประธานครับ ผมใคร่หาข้อคิดหนึ่ง ความจริงมาตรา ๔ พอดี เพราะว่าที่ตัดออกก็คือการยกร่างรัฐธรรมนูญได้เสนอข้อพิจารณาประกอบพิจารณา ซึ่งมันก็มีในเรื่องของมาตรา ๔ นี้ด้วย มาตรา ๔ นี้จะมีข้อสังเกตได้ว่า ถ้อยคำว่า การปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒ มาตรา ๔ มาตรา ๗ และมาตรา ๖๑ นั้น ในบางมาตรามีคำว่า ในบางมาตราไม่มีเลย ขอให้ดูว่าจะใช้อย่างไรให้เหมือนกัน คือผมคิดว่าถ้าเราดูของยกร่างเขาไปด้วย มั่นใจเดียว มันน่าจะผ่านได้

เลขานุการ : คือเรื่องคำแบบนี้ขออนุญาตรับไปแก้เลยนะครับ

ประธาน : ท่านช่วยครับ

เลขานุการ : คือฝ่ายเลขานุการจะเสนอว่าไม่มีคำว่า ใน ครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ผม ชูชัย ศุภวงศ์ ครับ มาตรา ๔ เมื่อสักครู่นี้ทางท่านอัศวินพูด เชื่อมโยงไปมาตรา ๔๑ ตรงมาตรา ๔ ถ้าบันทึกเจตนารมณ์แล้วก็เชื่อมไปมาตรา ๔๑ ก็จะเป็นประโยชน์ นะครับ

เลขานุการ : ไปมาตรา ๓๐ นะครับ

นายอัศวิน จารุจินดา : มาตรา ๓๐ ที่ประชุมให้เพิ่มคำว่า ความพิการ ลงไป

เลขานุการ : อันนี้มีมติไปแล้วไม่เป็นไร ผมเข้าใจที่ค้างอยู่ในมาตรา ๓๐ คือเรื่องคำว่า เพศสภาพ ผมขออนุญาตยังไม่เติมได้ไหมครับ ถ้าเติมแล้วมันตีความยุ่งพอสมควรว่ากินความไปแค่ไหน อย่างไร อะไรต่าง ๆ อย่างไรบ้าง ยังไม่เติมนะครับ แล้วเดี๋ยวถ้ามีใครแปรญัตติเราก็ไป Debate ในสภาใหญ่ เลยนะครับ ถัดไปมาตรา ๓๕ ครับ มาตรา ๓๕ ก็ไม่มีปัญหากระมังครับ ตัดพวกนี้ออก

นายอัศวิน จารุจินดา : มาตรา ๓๕ ตัดออก แล้วก็ไปเติมมาตรา ๕๕ แต่มาตรา ๕๕ อยู่หน้า ๔ ว่าสิทธิในการรับทราบข้อมูลจากทางราชการ มีข้อยกเว้นเรื่องข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งก็ต้อง เป็นไปตามกฎหมายเฉพาะว่าขอได้ขนาดไหน อย่างไรครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

นิรนา ๕/๑

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เลขานุการ : คำมั่นอาจจะมีปัญหาหรือเปล่าท่านอัครฯ เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร นั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ความปลอดภัยของประชาชน ๓ คำนี้ มันขยายโดยกระทบต่อความมั่นคง หรือเป็นข้อมูล มันอาจจะต้องอย่างนี้กระมังครับ ใช่ไหมครับ คำนี้ รับไปดูได้ไหมครับ แต่เอาหลักว่าขออนุมัติว่าจะเขียนตรงนี้ครับท่านครับ ไม่ขัดข้องนะครับ หรือไว้ตรงท้าย อะไรอย่างนี้ คำมั่นยังไม่ค่อยดีเท่าไร แต่ว่าที่อยู่ น่าจะถูกต้องแล้วนะครับ ผมไปมาตรา ๕๐ ได้ไหมครับ

นายอัครฯ จารุจินดา : มาตรา ๕๐ ที่ท่านเดชอุดมยกมาให้ผมยังไม่ได้รับปรุงครับ ที่ท่านเดชอุดมยกมาก็คือท่านย้าย (๓) มารวมกับ (๑) ข้อความเดียวกัน แล้วตัดเรื่องเสียค่าใช้จ่าย ไม่ต้องเขียนอยู่ในรัฐธรรมนูญ แล้วก็ (๖) (๗) ในหน้า ๒ นั้นท่านเพิ่มมาใหม่ ซึ่งโดยหลักก็จะเป็นการพูดถึง สิทธิในการต่อสู้คดี ในการมีทนายเป็นส่วนใหญ่ แต่มีข้อสังเกตว่าข้อความของท่านที่ใส่เข้ามานั้นอาจจะ ต้องขออนุญาตไปปรับให้สั้นขึ้น อันนี้ความจริงท่านอัครวิทย์ได้เคยเสนอความเห็นไว้

เลขานุการ : ที่ประชุม โอ.เค. ใช่ไหมครับ ความจริง (๑) ไม่มีปัญหาอะไรนะครับ (๑) เรื่องเสียค่าใช้จ่ายตามควรแก่กรณี เรามีมติไปแล้วว่าเห็นด้วยนะครับให้ตัดทิ้ง (๑) ที่เพิ่มเข้ามา ขีดเส้นได้นี้ท่านเดชอุดมย้ายมาจาก (๓) นั้นละครับ ไม่มีอะไรครับ เพื่อให้วงเล็บมันน้อยลง ส่วน (๖) (๗) ก็เป็นไปตามหลักการที่เราได้พูดกันว่า รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ มีเขียนอยู่เรื่องหลักประกันในมาตรา ๒๓๗ มาตรา ๒๓๘ มาตรา ๒๓๙ มาตรา ๒๔๐ อะไรต่าง ๆ เหล่านี้ฝ่ายเลขานุการมาบูรณาการ แล้วก็สั้นเกินไป ที่ประชุมก็บอกขอเอากลับมาหลายเรื่องด้วย เช่น เรื่องหลักประกัน เรื่องการมีทนายความอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ นะครับ ก็เอากลับมาหมดแล้ว

ประธาน : เชิญท่านมานิจครับ

นายมานิจ สุขสมจิตร : กราบเรียนท่านประธาน (๖) ที่เสนอเข้าไปใหม่ภาษามันไม่น่าจะ เป็นภาษากฎหมาย ในการพิจารณาคดีที่บุคคลถูกกล่าวหาว่ากระทำผิด ทุกคนมีสิทธิเต็มที่ที่จะได้รับ หลักประกันขั้นต่ำอย่างเสมอภาค คือจะต้องให้มีเวลาและความสะดวกอย่างเพียงพอ

เลขานุการ : รับไปดูครับ

นายมานิจ สุขสมจิตร : น่าจะเป็นคำอธิบายในกฎหมายมากกว่า

เลขานุการ : แต่เขียนโดยนักกฎหมายแล้วนะครับ เดี่ยวรับไปดูครับ

นายอัครวิทย์ สุมาวงศ์ : ผมขออนุญาตท่านประธานครับ ผม อัครวิทย์ ผมไม่แน่ใจว่า ในบรรทัดสุดท้ายของ (๖) และสามารถต่อสู้ป้องกันตัวได้ด้วยตนเอง หรือโดยทนายความที่ตนเองเลือกเอง ที่นี้มันมีกรณีศาลตั้งทนายให้มันจะเข้าความหมายที่ตนเลือกเองหรือเปล่า

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

นิรนา ๕/๒

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

นายอัคร จารุจินดา : ท่านประธานครับ ความจริงตอนที่ไปปรับน่าจะเขียนถ้อยคำสั้น ๆ เท่านั้นเองว่ามีสิทธิที่จะมีทนาย ส่วนทนายจะมาทางไหนก็สุดแล้วแต่ แล้วก็เขียนรับไปว่ารัฐต้องมีหน้าที่ช่วยเหลือ

นายอัครวิทย์ สุมาวงศ์ : ผมว่าที่เราพูดกันคราวที่แล้วคือ ๓ อย่าง ๑. ขาดเรื่องที่ยกให้เขามีสิทธิมีทนายในคดีอาญา ขาดเรื่องการที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว ประกันตัวนี้ครับ สิทธิ หลักประกัน สิทธินี้ไว้ และก็ขาดเรื่องการที่ได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายในคดีแพ่งถ้าเขาจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ คดีอาญาก็คือมีทนาย

เลขานุการ : ประเด็นนี้ก็เป็นมติไปเลยนะครับ แต่ว่าเรื่องคำขออนุญาตฝ่ายเลขานุการ นะครับ ท่านรองอัครรับไปดู ที่ประชุมมีอะไรอีกไหมครับ ถ้าไม่มี เห็นชอบนะครับ

มาตรา ๔๗ เชิญท่านรองอัคร

นายอัคร จารุจินดา : มาตรา ๔๗ เพียงแต่ย้ายวรรคสุดท้าย ซึ่งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองถือหุ้นในหนังสือพิมพ์ ก็ย้ายมาเป็น มาตรา ๔๗/๑

เลขานุการ : อันนี้เป็นไปตามข้อเสนอท่านมานิจนะครับ เดี่ยวฝ่ายเลขานุการรับไปดู ได้ไหมครับ ผมเข้าใจว่าเรายังอยากยื่นที่ ๒๙๙ มาตรา นะครับ ก็จะไปทำให้ได้ ๒๙๙ ให้ได้ นะครับ

มาตรา ๕๑ ท่านรองอัคร เชิญครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

สุภาภรณ์ ๒/๑

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

นายอัชพร จารุจินดา : มาตรา ๕๑ เรื่องเด็ก เยาวชน อันนี้แก้ตามที่ทางท่านอาจารย์ ชูชัยเสนอ ไม่ทราบว่าตรงหรือเปล่า

เลขานุการ : มาตรา ๕๑ คุณหมอสูชัยช่วยดูครับ

นายอัชพร จารุจินดา : มาตรา ๕๑ คุณหมอสูชัยได้กรุณาร่างมา

เลขานุการ : ตรงแล้วนะครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ตรงครับ ไม่ทราบว่าคุณอังคณาจะมีอะไรเพิ่มเติมของกลุ่มผู้หญิง ใหม่ครับ ตรงมาตรา ๕๑ แต่ว่าที่ผมเสนอ เด็ก เยาวชน ครอบครัว ก็เป็นไปตามที่นี้

เลขานุการ : ผมขออนุญาตไม่เต็มได้ไหมครับ ไม่ใช่คืออะไร ถ้าจะเต็มก็หมายความว่า ผมขออนุญาตในฐานะเลขานุการ หมายความว่าพูดกันมาแล้ว แล้วมาเติม มาเขียน ตอนนี้นำดูคำ แค่นั้นเอง

นางอังคณา นีละไพจิตร : ขออนุญาตเล่าให้ฟังนะคะ คือทางกลุ่มผู้หญิงเขาขอมา เยอะมาก ก็เรียนปรึกษาคุณหมอสูชัยอย่างเรื่องสัดส่วน ดิฉันคิดว่าในกรรมาธิการเอง ก็คงรับไม่ได้ในเรื่อง สัดส่วน แต่ว่าที่เขาเป็นห่วงกังวลอย่างยิ่งก็คือความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งตรงนี้ก็อยากจะเรียนให้ทราบ เท่านั้นค่ะ

นายจรัญ ภักดีธนากุล : ท่านประธานครับ ผมก็ได้รับคำขอแบบบังคับมาเลยว่า ในมาตรา ๕๑ วรรคสอง มันต้องมีเด็ก เยาวชน สตรี และบุคคลในครอบครัว หรือถ้าท่านประธานจะให้เพิ่ม ผู้สูงอายุ เข้าไปอีกคำหนึ่งก็ไม่รังเกียจเลยนะครับ เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ และบุคคลในครอบครัวมีสิทธิ อะไรอย่างนั้นะครับ เราอาจจะเข้าใจว่าบุคคลในครอบครัวคลุมหมดแล้ว แต่ความจริงไม่ใช่ครับ เวลาใช้ความรุนแรงนอกครอบครัวมีบทบาทมากต่อผู้สูงอายุที่อยู่โดดเดี่ยว หรือบางทีไม่ใช่คนในครอบครัว นะ ไม่ใช่จากคนในครอบครัว จากคนนอกครอบครัวอะไรอย่างนี้ แล้วสตรีก็เหมือนกัน ในต่างประเทศเขา ถึงต้องกับมีกฎหมายเฉพาะเลยว่า ดูแลเรื่องการ Harassment ที่ไม่จำเป็นต้องเป็น Sexual ด้วยนะครับ กับสตรี เด็ก แล้วกับผู้สูงอายุ ซึ่งไม่น่าจะเป็นไปได้ แต่ว่าก็เป็น เพราะฉะนั้นผมคิดว่ามาตรา ๕๑ วรรคสอง ไหน ๆ ให้เขาแล้วก็ให้มันครบ เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ และบุคคลในครอบครัว ขนาดเราขึ้นรถเมล์ยังมีเลย ไปรดเชื้อเพื่อต่อเด็ก สตรี และคนชรา ใช้ไหมครับ เพราะฉะนั้นเราเขียนรัฐธรรมนูญก็ให้มันครบ เถอะครับ ไหน ๆ จะให้แล้ว

เลขานุการ : ผมขออนุญาตท่านประธานครับ คือไม่ได้ติดใจกับการเติมครับ แต่ว่า ผมเรียนเบื้องหลังท่านอาจารย์จรัญให้ชัดว่า ตอนปี ๒๕๔๐ ก็พูดเรื่องนี้ ท่านอาจารย์เกริกเกียรติก็อยู่ ท่านสนั่นก็อยู่ ท่านประธานก็อยู่ ตอนนั้นจะเติมสตรี แล้วก็สตรีเองก็ไม่ค่อยอยากให้เต็มนะครับ เพราะสตรี รู้สึกว่าตัวเองไม่ใช่คนด้อยโอกาสหรือคนที่มีฐานะตำแหน่งที่ต่ำกว่าในสังคม นี่พูดอย่างนั้น ฝ่ายผู้ชายเอง

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

สุภาพกรณ์ ๖/๒

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ก็บอกว่าในครอบครัวผู้ชายก็อาจจะถูกรังแกได้ อาจจะมีส่วนน้อยนะครับ แต่ว่าก็อาจจะเป็นอย่างนั้นได้ จึงใช้คำเสี่ยงไปว่า ในครอบครัว ถ้าท่านอังกฤษกับท่านเจริญยืนยันว่ากลุ่มสตรีเขาอยากได้คำว่า สตรี ฝ่ายเลขานุการไม่ติดใจนะครับ ก็เขียนได้ แต่ขอยืนยันว่าเขาขอให้เขียนนะครับ เดี่ยวเราไปเขียนแล้ว แล้วเขาบอกว่าไปดูถูกเขาอีกว่าเขาเป็นคนที่ต่ำกว่าในครอบครัว

นายเจริญ ภักดีธนากุล : ผมยืนยันได้ครับ เพราะว่าผมรับมา

เลขานุการ : บุรุษไม่เป็นไรครับ ถูกรังแกเราก็ยอม

นางอังกฤษ นิละไพจิตร : ดิฉันก็คิดว่าตรง จริง ๆ เมื่อ ๑๐ ปีที่แล้ว ปี ๒๕๔๐ กับตอนนี สภามันเปลี่ยนไป แล้วก็คนที่ได้รับความรุนแรงก็กล้าที่จะออกมาพูดเรื่องราวเหล่านี้มากขึ้น ดิฉันยังอยาก เห็นรัฐธรรมนูญได้ให้ความคุ้มครองไว้ อย่างน้อยผู้หญิงหลายคนก็ทำหน้าที่แม่ด้วย ขอคุณค่ะ

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม : ไม่เสียหาย ก็น่าจะรับได้

เลขานุการ : ไม่เสียหายครับ ไม่เสียเลยครับ ดีครับ หมอชู้ชี่ยว่าอย่างไรครับ

นายชู้ชี่ย ศุภวงศ์ : ผม ชู้ชี่ย ศุภวงศ์ ครับ อันนี้ทางกลุ่มสตรีมาเสนอจริง ๆ แล้วเราก็พยายามหาช่องทางที่จะใส่ให้ผสมกลมกลืน พอดีท่านอาจารย์เจริญพูดถึงเวลาขึ้นรถเมล์ผมรู้สึกว่ามีไข้เลย เพราะว่ามันเป็นวิถีชีวิต แล้วก็อันนี้ใส่เข้าไปมันก็จะสอดคล้องกัน แล้วก็ความรุนแรงที่สตรี ถูกกระทำมันหนักมากขึ้นเรื่อย ๆ ครับ

เลขานุการ : ถ้าอย่างนั้นเติมนะครับ ท่านสนั่นเห็นด้วยใช่ไหมครับ

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : ท่านประธานครับ ที่จริงผมก็เห็นด้วย โหน ๆ ผู้หญิงก็เป็น โหนอยู่แล้วตอนนี้นะครับ โดยพฤตินัยนะครับ เขาเปรียบเทียบว่าเมื่อก่อนนี้ผู้ชายเป็นช้างเท้าหน้า ผู้หญิงเป็นช้างเท้าหลัง เดี่ยวนี้ผู้หญิงเป็นควาญช้างแล้วครับ ผมว่ายอมเขาเถอะครับ เห็นด้วย

เลขานุการ : เติมนะครับ ที่นี้เรื่องผู้สูงอายุ คือคนชรา เติมด้วยนะครับ แต่ขออนุญาตไป เติมในอีกมาตราหนึ่งได้ไหมครับ เพราะว่าที่ทางมันไม่ใช่ที่ตรงนี้-----

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

เบญจกุล ๗/๑

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

คือมาตรา ๕๑ นี่ท่านจรัญ มันเป็นเรื่องครอบครัว Title ด้วยมาตรา ๕๑ พรรคนึง ก็พูดเด็ก เยาวชน
มาตรา ๕๑ พรรคสอง ก็พูดเด็ก เยาวชน บุคคลในครอบครัว พรรคสาม พรรคสี่อะไรมันไปหมด มีมาตราหนึ่ง
ว่าด้วยคนชรา ท่านจรัญครับ ขออนุญาตว่าให้เขียนในวรรคนั้นเป็นวรรคสองว่าให้เอามาตรา ๕๑ พรรคสอง
มาใช้ด้วยกับคนชราอะไรอย่างนี้ครับ อย่างนั้นได้ไหมครับ ในเชิงเทคนิคจะมีปัญหานิดหน่อย

นายจรัญ ภักดีธนากุล : ที่นี้เราจะแก้ปัญหาคความรุนแรงต่อสตรีซึ่งมันจะมากขึ้นเรื่อย ๆ

เลขานุการ : เราตีเต็มครับ เราตีเต็มในที่นี้ครับ คนชราที่ขออนุญาตแยกไป เดี่ยว

ท่านประธานจะว่าผมไม่เต็มให้

นายจรัญ ภักดีธนากุล : ขอว่าอย่าใช้ คนชรา ใช้ ผู้สูงอายุ

เลขานุการ : เข้าใจว่ามาตรานั้น เดี่ยวไปลองเขียนในมาตรา ๕๒ พรรคสองดูนะครับ

ถ้าอย่างนั้นผมผ่านนะครับ มาตรา ๕๑ ท่านอัครพรมีอะไรอีกครับ

นายอัครพร จารุจินดา : มาตรา ๕๑ พรรคถัดไปคำถามของคุณอังคนานะครับว่า ถ้าพรรค

ถัดไป การแทรกแซงและการจำกัดสิทธิเด็ก เยาวชน อันนี้จะเต็ม สตรี ด้วยไหมครับ ของมาตราเดียวกัน

เลขานุการ : อย่าไปเติมเลยครับ พรรคสามอย่าไปเติมเลยครับ ไปมาตรา ๕๓ ได้ไหมครับ

ท่านรองอัครพร ผมพยายามรีบไปนะครับ ท่านอังคนาว่าอย่างไรครับ

นางอังคนา นีละไพจิตร : ถ้าเติมไปเลย จะได้ล๊อคกันไปเลยไม่ดีหรือคะ

เลขานุการ : ฐานของสิทธิมันคนละเรื่อง ผมคิดว่าถ้าพรรคสาม การแทรกแซงการจำกัด

สิทธิของหญิงต้องอาศัย อย่าทำอย่างนั้นเลยครับ เพราะมาตรา ๓๐ มันเขียนอยู่แล้วเรื่องความเสมอภาค
เรื่องอะไรต่าง ๆ ไปมาตรา ๕๓ ครับ

นายอัครพร จารุจินดา : มาตรา ๕๓ เติมตามที่ท่านคุณหมอชัชยเลนอนะครับ

นายชัชย ศุภวงศ์ : ผม ชัชย ศุภวงศ์ ครับ มีข้อความที่เขาให้ตัดออกคือ ทุพพลภาพ

นะครับ ผมลองปรึกษาดู ที่นี้ทางผู้พิการเขาเสนอมาอีกทีหนึ่ง ผมไม่แน่ใจว่า เขาบอกว่าความพิการนี้มันชัด

อยู่แล้ว และก็พอดีเราไปใส่ในมาตรา ๓๐ แล้ว อันนี้ก็ปรึกษาอีกที แล้วก็มีอีกอันหนึ่งคือ ผู้วิกลจริต

ผมยังไม่รู้ว่าไปเติมตรงไหน

เลขานุการ : คือตอนปี ๒๕๔๐ ก็คิดมารอบคอบนะครับ เขาถามคนพิการนี้ล่ะว่าจะใช้

๒ คำใหม่ เขาบอกใช้ ๒ คำ ปีนี้จะมาเอาคำเดียวหรือครับ ผมไม่แน่ใจนะว่า ๒ คำนี้มันตรงกันเป๊ะเลย

นายอัครพร จารุจินดา : ผมจะให้ฝ่ายเลขาไปดูดีกว่าตรงนี้เพื่อความปลอดภัย แต่ขอ

อนุญาตชี้แจงว่าทั้ง ๒ คำเป็นคำที่ใช้ในกฎหมายด้วยกัน ในประมวลกฎหมายอาญาใช้คำว่า พิการ และก็

ทุพพลภาพ คำว่า ทุพพลภาพ นั้นหมายถึง คนที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ อาจจะได้ไม่พิการ เช่น

นอนอยู่บนเตียงเฉย ๆ แต่ว่าแขน ขาไม่ได้ขาดอะไร เพราะฉะนั้นเขาจะใช้ ๒ คำนี้ในทางกฎหมายครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

เบญจกุล ๗/๒

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เลขานุการ : มีอีกเรื่องหนึ่งใช่ไหมครับ เรื่องคนอะไรนะครับคุณหมอสุชัยครับที่พูดถึง

นายสุชัย ศุภวงศ์ : มีที่ผมจำไม่ได้ท่านอาจารย์จรัญเสนอ ผู้วิกลจริต

เลขานุการ : มีการพูดเรื่อง วิกลจริต ด้วย

นายสุชัย ศุภวงศ์ : คือมันไม่รู้จะเขียนอย่างไรครับ มันไม่ค่อยเข้ากับวรรคแรก

เลขานุการ : คือสิทธินี้มันไม่เหมือนกัน ตกลงพวกวิกลจริตนี้ไม่ถือว่าเป็นพิการ ไม่ถือว่าเป็น
 ทูพพลภาพหรือครับท่านรองอัครพร ตามกฎหมายนี้ พวกวิกลจริตนี้ไม่ถือว่าเป็นพิการ ไม่ถือว่าเป็นทูพพลภาพ
 ใช่ไหม

นายอัครพร จารุจินดา : ไม่ครับ เขาจะใช้คำต่างหากออกไป แต่นึกไม่ออกสิทธิที่เขาจะ
 ได้รับ

เลขานุการ : คืออย่างนี้ครับ ในมาตรา ๕๓ ความยากมันอยู่ตรงนี้ครับท่านวิชาครับ
 ความยากมันอยู่ที่ว่ามาตรา ๕๓ พูดว่า ได้รับสวัสดิการ ได้รับอำนวยความสะดวกสาธารณะ ได้รับความ
 ช่วยเหลืออื่น ๆ มันพูด ๓ เรื่อง แต่เข้าใจว่าคนวิกลจริตไม่ได้ทั้ง ๓ เรื่องหรอก ได้บางเรื่อง เอาอย่างนี้ได้ไหม
 ครับท่านรองอัครพร เพราะอย่างไรมาตรา ๕๓ เข้าใจว่าฝ่ายเลขาก็จะเสนอว่าต้องมีคำว่า ทั้งนี้ ตามที่
 กฎหมายบัญญัติ นะครับ เพราะไม่อย่างนั้นมันจะมีปัญหาว่าอะไรได้บ้างไม่ได้บ้าง ก็ไปเขียนเป็นวรรคสอง
 ได้ไหมครับว่า บุคคลผู้วิกลจริตย่อมได้รับสิทธิ อะไรอย่างนี้โดยอนุโลมได้ไหมครับ และก็ ทั้งนี้ ตามที่
 กฎหมายบัญญัติ ได้ไหม คือมันไม่จำเป็นต้องได้ทั้ง ๓ อย่าง ผมเข้าใจว่าอย่างนั้น ได้ไหมครับ หรือเขียน
 ต่างกันไป ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ได้ไหมครับ ไม่ต้องใช้คำทั้ง ๓ คำ

นายสุชัย ศุภวงศ์ : อันนี้เดี๋ยวไปล็อกของคนพิการเขาหรือเปล่าครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

ธัญญา ๘/๑

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เลขานุการ : ไม่ลือก มาตรา ๕๓ เหมือนเดิมครับ มาตรา ๕๓ วรรคหนึ่งเหมือนเดิม
ผมขอเพิ่มวรรคสอง

นายชูชัย ศุภวงศ์ : อันนี้รอบคอบคลึงจจริตใช้ใหม่ครับ อีกวรรคหนึ่ง

เลขานุการ : รับได้นะครับ ผมไปมาตรา ๕๕ เราดูไปแล้วนะครับ มาตรา ๖๔ เราดูไปแล้ว
นะครับ ถ้าอย่างนั้นก็ไปหมวดสำคัญนะครับ หมวดใหญ่ เรื่องแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ เชิญ
ท่านรองอัครพรเลยครับ

นายอัครพร จารุจินดา : แนวนโยบายนี้ขออนุญาตใช้เอกสารที่เป็นลายวาง ที่เป็น
แพ็คเกจ ที่มีรอยขีดฆ่าด้วยครับ จะเริ่มต้นจากแนวนโยบายด้านการบริหาร

มาตรา ๗๗ สิ่งที่ปรับไปก็คือ (๑) การบริหารราชการแผ่นดินต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนา
สังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืน ขออนุญาตเสนอให้ตัดออก เพราะว่ามันเป็น
ลักษณะเป็นหลักการทั่วไป ซึ่งเวลาเขาเอาไปเขียนแผนนั้นคงเขียนแผนเรื่องนี้ไม่ได้ และคงจะมีปัญหาต่อ
รัฐบาลเวลาเข้าแถลงต่อสภา ตรงหมวดนี้น่าจะรวมไปถึงวิธีที่อยากเข้าไปปฏิบัติงานจริง ๆ เป็นหลักนะครับ
ถ้าอย่างนั้นก็เลยจะตัดวรรคหนึ่งและ (๒) ก็เปลี่ยนมาเป็น (๑) แทน (๓) เดิมเปลี่ยนเป็น (๒) โดยย้าย
ข้อความเดิมของ (๓) กับ (๔) ในมาตราเดียวกันมารวมกัน ซึ่งพอเขียนอย่างนี้เข้ามานี้ก็เป็นข้อความตรงกับ
มาตรา ๗๔ ของรัฐธรรมนูญของ ปี ๒๕๕๐ ครับ การรวมหัวข้อเข้าไปนะครับ ใน (๔) ซึ่งก็เป็น (๓) นั้น ได้
เอา (๔) แล้วก็ (๕) มารวมกันนะครับ ส่วนข้อความตอนท้ายที่ขีดฆ่าเอาออก เรื่องการบริหารกิจการ
บ้านเมืองที่ดีนั้น มีการพูดไว้แล้วอยู่ใน มาตรา ๗๓ เรื่องหน้าที่ของข้าราชการก็เลยตัดออกครับ นอกนั้นก็
คงเดิมครับ

เลขานุการ : ก็เป็นไปตามหลักที่พูดกันนะครับว่า ให้กระชับขึ้น แต่ผมเข้าใจว่า
เรื่องแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ บางท่านจะต้องการคำบางคำที่อยากให้อยู่นะครับ ก็ขออนุญาต
เข้าใจว่ามีท่านปกรณ์ ท่านไพโรจน์นะครับ เรียนขออนุญาตท่านประธาน เชิญท่านปกรณ์ก่อน เชิญครับ

นายปกรณ์ ปริญญากร : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม ปกรณ์ ปริญญากร มีประเด็นของ
ความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่องของมาตรา ๘๒ รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการ
ดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเขาเห็นว่า ถ้าเราไปใส่ไว้ตรงนี้ มันจะทำให้ปรัชญานี้
เน้นเฉพาะในเรื่องของเศรษฐกิจ ซึ่งความจริงแล้วปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงน่าจะครอบคลุมทุกด้าน
แล้วเขาก็มีความเห็นว่า น่าจะย้ายไปอยู่ในส่วนแรกนะครับ คือในส่วนที่ ๑ ว่าด้วยแนวนโยบายพื้นฐาน
แห่งรัฐ ซึ่งอันนี้ผมเห็นว่าเป็นความเห็นที่น่าจะถูกต้อง หรือว่าเราอาจจะมาไว้ในมาตรา ๗๗ ก็ได้

ประธาน : เชิญท่านประพันธ์ครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

ธัญญา ๘/๒

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขอบคุณท่านประธานครับ ผมเห็นด้วยกับท่านปลกณณ์นะครับ คือตั้งแต่แรกผมกำลังจะพูดอยู่เหมือนกันว่า มาตรา ๘๒ ใต้ตรงนี้เหมือนกันว่าเป็นเฉพาะด้านเศรษฐกิจ น่าจะอยู่ในบททั่วไป ในบททั่วไปของแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

ประธาน : ท่านไพโรจน์ครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : กราบเรียนท่านประธานครับ ผมดูในถ้อยคำนะครับ

(๑) จัดระบบบริหารราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น ตรงนี้ เวลาเราพูดถึงระบบบริหารราชการ เราจะพูดถึงว่าระบบบริหารราชการส่วนกลาง ระบบบริหารราชการส่วนภูมิภาค ระบบบริหารส่วนท้องถิ่น เพราะฉะนั้นถ้าหากเราจะใช้ว่า จัดระบบบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นไปเลยได้ไหมครับ Wording ตอนแรก คำว่า ระบบบริหารราชการ หมายถึงระบบบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น ไม่ต้องไปใส่ราชการทั้งสองอันนะครับ ก็น่าจะเป็นข้อความที่ชัดเจนกว่านะครับ

(๒) ความจริงผมเคยพูด แล้วเพิ่มเติมตรงนี้ได้ถอนออกไปเรื่องเขตท้องที่ จริง ๆ แล้ว เจตนารมณ์เราอยากจะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ใกล้เคียงกัน เล็ก ๆ น้อย ๆ รวมกันเป็นท้องถิ่นที่ใหญ่ขึ้น เพราะฉะนั้นตรงนี้ผมก็ยังเต็มใจอยู่ว่า ใน (๒) กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสาธารณเทศในของท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนา แทนที่จะขีดว่าจังหวัดเป็นท้องถิ่นได้ไหมครับ หมายความว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพร้อมที่จะพัฒนาเป็นองค์กรท้องถิ่นที่ใหญ่ขึ้น หมายความว่าหลายหน่วยมารวมกัน ซึ่งมันน่าจะมีความเป็นไปได้มากกว่านะครับ อันนี้ก็เพียงแต่ตั้งเป็นข้อสังเกตครับ ขอขอบคุณ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

วิชา ๙/๑

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เลขานุการ : เอาเรื่องเล็ก ๆ ก่อนได้ไหมครับ เรื่องแรกที่ท่านไพโรจน์พูดเรื่องคำนี้ จัดระบบการบริหารราชการส่วนกลาง แล้วก็ส่วนภูมิภาคเลยได้ไหมครับ และส่วนท้องถิ่นเลย ไม่ต้องมีราชการ ช้า ๆ อีก น่าจะได้ท่านรองอัครพร ได้ไหมครับ

เรื่องที่ ๒ ที่ท่านไพโรจน์ตั้งข้อสังเกตไว้ก็ให้บันทึกไว้ครับ

เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงที่ท่านปรณกับท่านประพันธ์พูดที่ประชุมว่าอย่างไรครับ มีความเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ เอาเฉพาะเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงนะครับ ท่านธิตินันท์เชิญครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : ขอบคุณมากครับ ผม ธิตินันท์ เชื้อบุญชัย คือจริง ๆ ในแง่ของเศรษฐกิจพอเพียงมีคนเขาให้ข้อเหมือนกับข้อระวางอยู่เหมือนกัน คือพอใส่ลงไป ในรัฐธรรมนูญ สมมุติว่าต่อไปข้างหน้ามีอุบัติเหตุอะไรเกิดขึ้นมา ทำให้เศรษฐกิจไม่ดี จะกลายเป็นว่า ไปพูดถึงประเด็นนี้หรือเปล่า คือบางคนเขาแนะนำว่า แทนที่จะไปเขียนบอกว่า ส่งเสริมสนับสนุนให้ ดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น คือให้นานหลักการที่อยู่ในนั้นมาเขียนชัดเจนเลยว่า ให้พอประมาณ เหมาะสม มีเหตุผล แล้วก็ก็มีภูมิคุ้มกันอะไรทำนองนี้ คือเขียนสร้างระบบต่าง ๆ เหล่านั้น

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม วิชา มหาคุณ ครับ คำหรับเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมันเป็นหลักปรัชญา แล้วก็การเขียนรายละเอียดผมว่าเขียนเป็นหน้าเลย มันจะไม่คลุมหมัด เท่าที่กระแสพระราชดำรัสได้มีอยู่สม่ำเสมอจะต้องอธิบายรายละเอียด แต่ว่าถ้าพอพูดถึง หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแล้วนี้ เราเข้าใจได้ในทันที ผมคิดว่าที่ท่านอาจารย์ธิตินันท์พูดถึง ขออนุญาต เอ่ยนาม ก็เป็นเรื่องบางส่วนมีความกังวลอยู่เหมือนกันที่ว่าจะมีผลกระทบ ผมเข้าใจว่าหลักการอันนี้เรา เป็นที่ยอมรับ แล้วก็เชื่อมั่นแล้วว่าจะนำพาประเทศชาติของเราให้ไปสู่ยุคที่สันติสุข แล้วก็อยู่รอดปลอดภัย แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจไปสักปานใดก็ตาม แต่ว่าโดยหลักพื้นฐาน ถ้าเราเขียนว่า หลักพื้นฐาน แล้วนี้ เราคำนึงถึงเศรษฐกิจพอเพียงแล้วนี้ ผมคิดว่าคงจะไม่มีผลกระทบ คืออย่างน้อย มาตรฐานขั้นต่ำ โดยหลักพื้นฐานที่วางไว้เป็นเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง แต่เราก็ปรับได้ในนโยบาย ซึ่งทรงมี กระแสพระราชดำรัสอยู่เสมอว่า เขาไปปรับใช้ได้ไม่ว่าบ้านเมืองจะเปลี่ยนแปลงไปสักแค่ไหนก็ตามครับ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เชิญท่านเกริกเกียรติ

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสวีธรรม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสวีธรรม ผมสนับสนุนท่านวิชาที่พูดเรื่องนี้ คือแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง มันเป็น ปรัชญาแนวคิดว่าจะปฏิบัติอย่างไรในปัญหาต่าง ๆ เพราะฉะนั้นอันนี้เป็นปรัชญาที่ได้พูดถึง ผมอยาก จะขออนุญาตกราบเรียนที่ประชุมว่า จากการที่เกิดวิกฤตการณ์เศรษฐกิจการเมืองเมื่อคราวที่แล้ว ก็ได้มี การวิจัยกันว่าความเสียหายเกิดขึ้นเท่าไร ก็ประมาณว่าจากวิกฤตการณ์ตัวนั้นทำให้ความเสียหายเฉพาะ

คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

วินาที ๙/๒

ภาคธุรกิจเอกชนประมาณ ๕.๓ ล้านล้านบาท แล้วเฉพาะในส่วนของรัฐบาลที่ไปจัดสถาบันการเงิน
ในกองทุนฟื้นฟูเพื่อพัฒนาสถาบันการเงินหมดไปอีก ๑.๓๔ ล้านล้านบาท อันนี้ก็เป็นความเสียหายที่
มหาศาล เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าในยุคนั้นถ้าได้นำเอาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปนี้ ปัญหาพวกนี้อาจจะ
ไม่เกิด หรือถ้าเกิดมันก็น้อย เพราะฉะนั้นตรงนี้ในเรื่องนี้ผมคิดว่าเป็นประเด็นสำคัญที่จะเตือนสติคนที่
มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย หรือปกครองประเทศ ความเสียหายของคนที่มีอำนาจทำต่อประเทศชาติ
มันมหาศาล แล้วเรานึกไม่ถึง โดยเฉพาะระดับรากหญ้าไม่ค่อยรู้เรื่องพวกนี้เลย เพราะฉะนั้นก็ยิ่งชื่นชม
กับอะไรต่าง ๆ ที่ออกไป -----

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

ประกาศลักษณะ ๑๐/๑

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เพราะฉะนั้นเราในฐานะที่เป็นคณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญก็ถือว่าเป็นกลุ่มหนึ่งที่มีสติปัญญา เพราะฉะนั้นในสิ่งใดก็ตามที่ผมว่าเราน่าจะพูดถึงหรือทำได้ ผมว่าเราก็น่าจะทำ ที่นี้ผมอ่านดูในมาตรา ๔๒ มันก็ไม่ได้ผูกมัดว่าต้องทำอย่างนั้นทำอย่างนี้ เพียงแต่ว่าส่งเสริมและสนับสนุนเท่านั้นเอง ไม่ได้บังคับว่าต้องไปทำอย่างโน้นทำอย่างนี้ ซึ่งบางคนที่ไม่อ่านหรือไม่เข้าใจก็หวั่นวิตกว่าเราต้องไปปิดประเทศ หรืออย่างไรประมาณนั้น อันนั้นผมคิดว่าเป็นประเด็นที่เป็นข้อสังเกต

เลขานุการ : อย่างนี้ได้ไหมครับ ขออนุญาตว่าถ้าที่ประชุมไม่เห็นตรงกันข้ามกันมากนัก ขออนุญาตย้ายมาตรา ๔๒ มาอยู่ในมาตรา ๗๗ ตามข้อเสนอของอาจารย์ปกรณ์ ผมเสนออย่างนี้ได้ไหมว่า ที่ทางของมันจะให้อยู่ใน (๑) เดิมเขียนว่า การบริหารราชการแผ่นดิน ต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืน ผมจะเติมตรงนี้ โดยรัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นส่วนร่วม อะไรต่าง ๆ เหล่านี้ คำก็พอไปได้ แบบนี้นะครับ ท่านอาจารย์ธิตินันท์ เชิญครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : ขออนุญาตครับ ผม ธิตินันท์ คือแทนที่จะไปเติมทั้งประโยคอย่างนั้น คือหลังคำว่า ยั่งยืนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เฉย ๆ เลยจะได้ไหม จะดีไหมครับ

เลขานุการ : เติมอย่างไรครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : คือหลังคำว่า ยั่งยืน ก็ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เลขานุการ : ไม่พอ อันเดิมมันเป็นได้เรื่องเดียว ผมหมายถึงว่าต้องพูดเรื่องผลประโยชน์ ประเทศอะไรต่าง ๆ เหล่านี้น่าจะดีกว่า จะครอบคลุมกว่า

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : คือที่พูดหมายความว่า การบริหารราชการแผ่นดิน พัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง แล้วก็โดยรัฐต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ประเทศ

เลขานุการ : ตามแนว ไม่ได้ อาจารย์ขอให้ตัดออกนี้ คือคำเดิมนั้นมันเบากว่าที่อาจารย์เสนอ ถ้า ตามแนว ต้องตามแนวนี้เท่านั้น แต่ถ้าใช้คำเดิมหมายความว่า ส่งเสริม สนับสนุนไป แต่ไม่ต้องทั้งหมดก็ได้ ถ้าจะ ตามแนว นี้ต้องทั้งหมด เอานะครับ ท่านปกรณ์ครับ

นายปกรณ์ ปรียากร : ก็เห็นด้วยกับท่านเลขานุการ แล้วอยากจะเรียนยืนยันว่าเวลาที่เราไปรับฟังความเห็นของประชาชนโดยทั่วไป ประชาชนค่อนข้างจะตั้งพ้อใจกับการที่เรามีข้อความเช่นนี้ แม้ว่าจะมีบางคนที่จะเข้าใจคลาดเคลื่อนว่ามันจะไปขัดแย้งกับเรื่องของการสนับสนุนระบบเศรษฐกิจแบบเสรี ซึ่งความจริงแล้วไม่ได้ขัดแย้งกันในเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ประกาศลักษณะ ๑๐/๒

เลขานุการ : ท่านธิตินันท์เชิญครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : คือพอย้ายมาอยู่ที่มาตรา ๗๗ (๑) ผมคิดว่าก็น่าจะไปได้จริง ๆ ผมอยากจะยืนยันทีเดียวเท่านั้นเองว่า เรื่องนี้ไม่ใช่เฉพาะเรื่องเศรษฐกิจอย่างเดียวคือปัญหาพอบเป็นเศรษฐกิจบับ ถ้ามีปัญหาไปกระทบมันจะมีมาก เพราะเรื่องนี้คือจริง ๆ เป็นแนวปรัชญาเพื่อที่จะพูดถึงเรื่องเกี่ยวกับการดำรงตน การที่อยู่ในสังคมต่าง ๆ เหล่านั้น พอย้ายมาอย่างนี้ผมคิดว่าน่าจะ โอ.เค.

เลขานุการ : ตกลงมาตรา ๗๗ ตรงกันหมดแล้วนะครับ ก็ขออนุญาตสรุปสั้น ๆ นิดเดียวได้ไหมว่า ที่อาจารย์ปกรณ์เสนอก็คือตรงกับที่ สนช. เสนอ ถ้าอย่างนั้นเราไปเพิ่ม ให้ฝ่ายเลขานุการไปเพิ่มประเด็นที่เราตรงกับ สนช. ด้วยว่าเราแก้ตาม สนช. เข้าไปอีกเรื่องหนึ่ง องค์การตามรัฐธรรมนูญ มีท่านประพันธ์ ท่านไพโรจน์ เชิญครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : นิดเดียวครับ ตกลงมาตรา ๘๒ ย้ายไปไว้ตรงไหนเน มาตรา ๗๗ (๑) แล้วต่อไปเลยหรือครับ ผมว่าย้ายเป็น (๑) ของมาตรา ๗๗ ไปเลยไม่ได้หรือครับ

เลขานุการ : มันไม่เข้ากันครับ เมื่อสักครู่นี้ผมเสนอไปอยู่ในมาตรา ๗๗ (๑) ครับ (๑) เดิมที่ขีดฆ่าทิ้งไปนี้ มันจะดูดีมากเกินไปครับ สวย ลมลึก ท่านไพโรจน์ เชิญครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : ผม ไพโรจน์ ครับ เห็นด้วยกับที่ท่านเลขานุการเสนอ แต่ว่าผมติดใจตรงคำอยู่นิดหนึ่ง การบริหารราชการแผ่นดินต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืน และอาจารย์ต่อไปว่าอย่างไรครับ โดยรัฐต้องสนับสนุน

เลขานุการ : ก็เอามาตรา ๘๒ มา

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : ใช้คำว่า โดย มันจะไปเฉพาะเจาะจงลงไปหรือเปล่าว่า การที่จะไปบริหารราชการแผ่นดิน เป็นไปเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคง เรามานึกเฉพาะโดยเศรษฐกิจพอเพียง ถ้าใช้คำว่า และ จะดีกว่าไหม คือบริหารราชการแผ่นดินต้องเป็นไปเพื่ออย่างที่ว่า และรัฐต้องสนับสนุน มันต่างกันนะครับ ถ้า โดย มันจำกัดเฉพาะว่าการกระทำ ๓ อย่างนี้ ต้องโดยวิธีนี้เท่านั้น แต่คำว่า และ หมายความว่าทำอย่างนั้นแล้วคุณก็ต้องทำอย่างนี้ด้วย

เลขานุการ : เปล่าครับ เฉอญ่คำมันไม่ได้บอกว่าจะต้องดำเนินการตามแนวเศรษฐกิจแบบนั้น แต่เขียนว่า ต้องส่งเสริม สนับสนุน เพราะว่ามันไปครอบด้วยคำว่า และต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศในภาพรวมด้วย

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

อารีรัตน์ ๑๑/๑

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : อันนี้ฝากท่านลงไปดูถ้อยคำอีกทีหนึ่งครับ ขอขอบคุณครับ

เลขานุการ : มาตรา ๗๗ มีอะไรอีกไหมครับ มาตรา ๗๗ ครับ ถ้าไม่มี ผมไป มาตรา ๗๘

เราคงเดิมใช้ใหม่

นายอัชพร จารุจินดา : เรื่องศาสนาครับ

เลขานุการ : เรื่องศาสนานะครับ มาตรา ๗๘ ท่านรองอัชพร เชิญครับ

นายอัชพร จารุจินดา : มาตรา ๗๘ นี้โดยส่วนใหญ่จะคงไว้อย่างเดิมนะครับ เพียงแต่ปรับปรุงถ้อยคำเล็กน้อยตามที่มีการเสนอกันขึ้นไว้ ใน (๒) (๓) (๕) ที่ตัดออกนั้นเพราะว่าข้อความมันซ้ำกันอยู่ เพราะบอกให้เผยแพร่ข้อมูลแล้ว คงไม่ต้องมาเปิดโอกาสให้เข้าถึงข้อมูลอีก เขาบอกให้เผยแพร่แล้วเล็กน้อย เพียงแต่หารือ (๓) ซึ่งที่เคยพูดกันให้เดิม คือจัดให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรที่เป็นอิสระในการปฏิบัติการศึกษา ผมเองไม่แน่ใจว่า มุ่งหมายอย่างนั้นจริงหรือไม่ก็เลยใช้คำกลาง ๆ ว่า จัดให้มีกฎหมายเพื่อปฏิบัติการจัดการศึกษา

เลขานุการ : ท่านสนั่นกับท่านศิริราชาครับ ได้ใช้ใหม่ครับ (๓) ครับ

นายอัชพร จารุจินดา : (๓) ของมาตรา ๗๘ มันจะมีเรื่องบางเรื่องจะต้องถามผู้รับท่านนะครับ (๓) นี้ขอเติมคำว่า จัดให้มีกฎหมายเพื่อปฏิบัติการจัดการศึกษา อันนี้ โอ.เค. แล้วนะครับ

นายจรัญ ภักดีธนากุล : ท่านประธานครับ ผมเสนอไว้ว่า มันมีกฎหมายเพื่อปฏิรูประบบการศึกษา ไม่อย่างนั้นเดี๋ยวจะไปปฏิรูปการจัดอย่างเดียว

เลขานุการ : ได้ครับ ระบบการศึกษานะครับ อย่างนั้นผ่านได้ครับ (๒) ก็ไปเติมพัฒนาระบบสุขภาพหลายเรื่องที่เกี่ยวข้องนะครับ (๓) ก็มีเรื่องปฏิรูปการศึกษาแล้วอะไรต่าง ๆ นะครับ
ไปได้ใหม่ครับ

ผมไปมาตรา ๘๐ เชิญท่านรองอัชพร

นายอัชพร จารุจินดา : มาตรา ๘๐ นี้โดยหลักการก็คงเดิมหมดนะครับ เพียงแต่เอา (๓) (๔) มารวมอยู่กับ (๑) ก็เข้าใจว่า น่าจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกันและข้อความหลายเรื่อง ข้อความหลายข้อความนั้นซ้ำ ๆ กันอยู่

เลขานุการ : ก็คือไม่ได้แก้หลักการอะไร แต่ขออนุญาตยุบวงเล็บ ยุบคำ ให้มันกระชับขึ้นตามที่มีการวิพากษ์วิจารณ์ที่หลายฝ่ายวิพากษ์วิจารณ์มา

นายจรัญ ภักดีธนากุล : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม จรัญ ภักดีธนากุล ขอความกรุณา (๖) คือองค์กรปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมนี้ ผมอยากจะขอให้สามารถเสนอแนวทางพัฒนาด้วยอยากจะเปลี่ยนคำว่า ติดตาม ติดตามอาจจะไม่ต้อง เพราะนักศึกษาวิเคราะห์มันต้องตามอยู่แล้ว และเสนอแนวทางพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ตรงนี้เรา

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๑๑/๒

จะปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม โดยไปแต่คอยศึกษาวิเคราะห์ติดตามแล้วไม่เสนอแนวทางพัฒนา ไม่มีทางปฏิรูปได้ มันทำอะไรไม่ได้ คือเราไปเปลี่ยนเขาไม่ได้แต่เราเสนอได้ เรามีสิทธิเสนอ แล้วถ้าข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูปเป็นที่รับได้ในสังคม มันก็นำไปสู่กระบวนการแก้กฎหมาย ปรับปรุงอะไร พัฒนาต่อไป

เลขานุการ : กิริยามันเยอะมากเลย ผมตัด ศึกษาวิเคราะห์ติดตามได้ใหม่ ท่านอาจารย์จรัญเอาเสนอแนะเลยอันเดียวได้ใหม่ครับ

นายจรัญ ภักดีธนากุล : ก็ได้ครับ

เลขานุการ : เหลือเสนอแนะ เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม ดัดคำว่า ศึกษา วิเคราะห์ ติดตาม ออก กิริยามันเยอะมากครับ คือถ้าเสนอแนะนี้มันต้องศึกษาอะไรอยู่แล้ว วิเคราะห์หรืออยู่แล้วนะครับ รับผิดชอบนะครับ มาตรา ๘๑ เราพูดไปแล้วนะครับ ผมอ่านนะครับ มาตรา ๘๒ เราย้ายไปแล้ว ผ่านนะครับ เราประหยัดไป ๑ มาตรา เดี่ยวไปหาที่ได้

มาตรา ๘๓ เชิญท่านอัคร

นายอัคร จารุจินดา : มาตรา ๘๓ ไม่มีอะไรตัดออก เพียงแต่เอาข้อความที่ใกล้เคียงกันมารวมกัน (๑) ก็เอาเรื่องการใช้หลักคุณธรรม ธรรมาภิบาลมาคู่กับการประกอบกิจการมาคู่กับการประกอบกิจการแบบเสรีด้วย ใน (๓) ก็ย้าย (๔) (๕) ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเงินเข้ามาด้วยกัน คือวงเล็บนี้ก็จะมีทั้งเรื่องการจัดเก็บภาษี การรักษาวินัยการเงินการคลัง การออม อยู่ด้วยกันในวงเล็บเดียว ส่วน (๗) ก็เอาข้อความมาจาก (๑๒) ถ้าอย่างนั้นก็จะเป็นการยุบรวมข้อความให้สั้นลงเท่านั้นเองครับ

เลขานุการ : เป็นเรื่องเดิม ผมเรียนตามนัดเดียว สนข. เขาติงมาเรื่อง เราใช้คำสองคำใช้ใหม่ครับ ธรรมาภิบาล คำหนึ่ง กับบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อันนี้อธิบายเขาได้ใหม่

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

นำพร ๑๒/๑

นายอัคร จารุจินดา : กราบเรียนอย่างนี้ครับว่า คือเดิมทางภาครัฐใช้คำว่า หลักการ
บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ส่วนภาคเอกชน เขาใช้
คำว่า หลักธรรมาภิบาล ตามกฎหมายบริษัทมหาชน ซึ่งกำลังจะเสนอสภา แต่ว่ามันเริ่มมีปัญหาขึ้นมาว่า
รัฐบาลกำลังเสนอกฎหมายใหม่ กฎหมายว่าด้วยธรรมาภิบาลภาครัฐ เข้ามา ซึ่งจากการสอบถามเขา
บอกว่าเป็นการคลุมหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีส่วนหนึ่งอยู่ ก็เลยชักเริ่มมีปัญหาเรื่องการใช้ถ้อยคำ
ขึ้นว่าจะเอาอย่างไร

เลขานุการ : ท่านจรัญ เชิญครับ

นายจรัญ ภัคดีธนากุล : ท่านประธานครับ กระผมคิดว่าการใช้ธรรมาภิบาล
จะมีทางพัฒนาอะไรออกไปให้งอกเงยมากกว่าระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีอะไรอย่างนั้น ซึ่งเป็น
ลายลักษณ์อักษร อาจจะถูกดัดแปลง วันที่เขาทำออกมา แต่หลักของธรรมาภิบาลมัน Dynamic อยู่
มันสามารถที่จะไปได้ในลักษณะอะไรหลากหลาย ผมก็อยากจะให้ใช้ ธรรมาภิบาล ตรงนี้ ซึ่งเป็นเรื่อง
แนวนโยบาย ซึ่งไม่ได้จำกัดตายตัวตรงนี้ให้มันยืดหยุ่นได้ แล้วหลักการเขียนกฎหมายที่ว่าจะต้องใช้
คำเดียวกันหมด เป็น Monotone ก็ไม่ใช่หลักที่ใช้ในสากล ในบางที่เราอาจจะต้องใช้คำบางคำ ซึ่งมี
ความหมายเดียวกัน แต่อาจมีความยืดหยุ่นอะไรต่างกัน หรือเน้นประเด็นหนัก ประเด็นรองอะไรที่ต่างกัน
อย่างนี้ ผมยังคิดว่าเราน่าจะยืนได้ตรงนี้ สำหรับคำว่า หลักธรรมาภิบาล ขอขอบคุณครับ

เลขานุการ : แต่ว่าตรงนั้นไม่ต้องแก้ไขใหม่ครับ ในความเห็นของท่านจรัญ มันมี ๒ ที่
นะครับ ที่หนึ่ง ใช้คำว่า หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตรงนี้ผมคิดว่าไม่แก้แล้ว เพราะว่าในเอกชน
ใช้ ธรรมาภิบาล อยู่แล้ว แต่ว่าในอีกมาตราหนึ่งใช้ หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี คือก็ถูกทั้งคู่
คำอธิบายท่านอัคร คือ ๑. ปัจจุบันเอกชนเขาใช้ ธรรมาภิบาล อยู่แล้ว เขาไม่ใช้ หลักการบริหารกิจการ
บ้านเมืองที่ดี เพราะว่าหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มันพูดทาง Public แล้วไม่ใช่เอกชน แต่ใน
ขณะเดียวกันในระบบกฎหมายไทยปัจจุบัน เขาใช้คำว่า หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มันมี ๒ ทาง
ทางที่ ๑ เรายืนแบบนี้ โดยเรามีคำอธิบายของเราว่ามันใช้ด้วยกันทั้งคู่ แล้วมีปรากฏใน
กฎหมาย ในบทวิชาการหรืออะไรก็แล้วแต่

ทางที่ ๒ คือแก้ให้เหมือนกันนะครับ มีท่านประพันธ์ ท่านไพโรจน์ ไซไหมครับ ท่านธิตินันท์
เชิญครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ความจริงคำนี้ผมได้สอบถามแต่แรกว่าจะใช้คำไหนแน่ มันมา
จากคำว่า Good governance ตั้งแต่แรกนะครับ ใช้เป็นคำอันนั้นนะครับ ซึ่งตอนแรก เมื่อตอนที่ IMF ใหม่
เขาไม่รู้จะใช้คำไหน รัฐบาลท่านนายกชวน ถึงออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ใช้คำว่า การบริหารกิจการ
บ้านเมืองที่ดี ต่อมาคำนี้ใช้กันแพร่หลาย โดยกระทั่งกลายมาเป็น ธรรมรักษบ้าง จนในที่สุดมายุติที่

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

นำพร ๑๒/๒

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ธรรมาภิบาล แล้วตอนนี้ใช้กันรู้สึกว่าจะเป็นที่ยอมรับไปแล้ว แล้วฟังดูมันเป็นตะวันออกดี ถ้าจะใช้ก็ต้องใช้
อย่างเดียวกัน ถ้าท่านจะเอากิจการบ้านเมืองที่ดี ก็ กิจการบ้านเมืองที่ดี ถ้า ธรรมาภิบาล ก็ ธรรมาภิบาล
แต่ผมคิดว่าคำว่า ธรรมาภิบาล ใช้ได้แพร่หลาย ตอนนี้เข้าใจหมดแล้ว แล้วรัฐบาลกำลังเสนอกฎหมาย
พระราชบัญญัติว่าด้วยธรรมาภิบาลภาครัฐ แสดงว่าเขารับรองคำนี้ชัดเจนดีแล้วผมว่านะครับ คือไม่ควรใช้
๒ คำต่างกันนะครับ

เลขานุการ : คือในหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ใช้ไม่ได้อยู่แล้ว ถ้าจะใช้คำนี้
ครอบคลุมถึงเอกชนมันใช้ไม่ได้ แต่ใช้คำว่า ธรรมาภิบาล ครอบคลุมทั้งสองอัน แค่นั้นเองนะครับ ท่านไพโรจน์
เชิญครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : ความจริงแล้วใน Sense ของมัน มันต่างกันนะครับ
ผมเห็นด้วยกับท่านจรัญ คืออย่างนี้ ถ้าเราใช้กับทางภาคราชการบ้านเมืองหรือภาคอะไรต่าง ๆ เราจะใช้
คำว่า Good governance หรือว่าการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งมีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีระบุ
เรื่องนี้ชัดเจน แต่ในภาคธุรกิจเอกชน เขาใช้ Good corporate ซึ่งมันต่างกันแน่นอน เวลาเราวงเล็บ
ภาษาอังกฤษ คือจะบริหารจัดการอย่างไร ที่คุณต้องอาศัยหลัก Good governance ไปใช้ในการบริหาร
ภาคธุรกิจเอกชน ซึ่งเขานั้นตรง Good corporate แล้วเวลาจะประเมินภาครัฐวิสาหกิจหรือว่าประเมิน
ประสิทธิภาพในการบริหารงานของภาคเอกชน เขาจะเน้นตรงนี้ เพราะฉะนั้นใช้ทั้ง ๒ คำนี้ครับ จะได้
ไม่สับสนครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

จรรยา ๑๓/๑

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธิตีพันธ์ เชื้อบุญชัย : ผม ธิตีพันธ์ ครับ คือจริง ๆ ในทางธุรกิจเวลาที่มองดูถึง Good governance นั้น เขากำลังมองที่มันเหนือกว่ากฎหมาย เพราะถ้ามันมีกฎหมาย ไม่ว่าจะกฎหมายบริษัทมหาชนหรือบริษัทเอกชนนั้นมีกำหนดเอาไว้แล้ว มันก็ต้องทำตามกฎหมายตรงนั้น แต่ว่าเวลาที่ไปลง Governance เขากำลังพูดถึงว่าทำอะไร ประพฤติปฏิบัติที่มันดีกว่ากฎหมายลักษณะอย่างนั้น เพราะฉะนั้นในส่วนของหลักการบริหารกิจการที่ดีที่ในมาตรา ๗๓ ก็คงจะอยู่ตรงที่ว่าเรากำลังพูดถึงตัวระเบียบหรือประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับนั้นหรือเปล่า คือถ้าพูดเฉพาะระเบียบตรงนั้นก็ต้องเป็นตัวอย่างตรงนั้น ซึ่งกฎหมายตรงนั้นเข้าใจว่ามันก็จะมีอะไรที่มันพูดไปขยายถึงลักษณะที่มันเหนือกว่าตัวกฎหมายอยู่ด้วยเหมือนกันในนั้นมี อันนั้นก็เป็นการพูดถึงเหมือนกับสามัญนามหลักตัวระเบียบโดยเฉพาะ แต่ว่าตัวธรรมาภิบาลนั้นมันก็จะเป็นอย่างอื่นที่มันขยายขอบเขตที่มันกว้างมากขึ้น ถ้ามองดูถึงภาพ คือถ้าใช้ ธรรมาภิบาล นั้นน่าจะจะเป็นที่เข้าใจได้ดีกว่า

ประธาน : ท่านศรัทธา และท่านเจริญครับ

รองศาสตราจารย์ศรัทธา เจริญพานิช : ขอขอบคุณครับ ผม ศรัทธา เจริญพานิช

ผมเห็นด้วยกับท่านเลขานุการ ตรงที่ว่าคำว่า Good governance ที่จริงใช้ได้ทั้ง ๒ Sector ภาครัฐก็ได้ แล้วก็ส่วนที่ท่านพูดถึงเมื่อก็นี้เป็น Good corporate governance ไม่ใช่ครับ นี่เป็น Corporate good governance ก็คือ Good governance เหมือนกัน เพราะฉะนั้นผมไม่ได้พาดพิงใครนะครับ เพียงแต่ว่าอาจจะเข้าใจไขว้เขวกันนิดหนึ่ง ผมว่าเป็นศัพท์ที่น่าจะใช้ได้ทั้ง ๒ Sector เพราะฉะนั้นน่าจะไม่มีปัญหา เพราะว่าจะเป็น Good governance ภาครัฐก็ตาม หรือภาคเอกชนก็ตาม มันก็คืออยู่ในนัยเดียวกันก็คือบริหารงานด้วยคุณธรรมและความโปร่งใสที่จะทำให้มันไม่มีเงื่อนงำในทางที่ทุจริต ท่านเองนี่ครับ เพราะฉะนั้นผมว่าไม่น่ามีปัญหาในเชิงศัพท์ที่จะใช้ได้ทั้ง ๒ Sector ครับ

นายเจริญ ภัคดีธนากุล : ท่านประธานครับ ผมดูมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่งแล้ว บริบทมันไม่ใช่เป็นเรื่องระบบบริหารจัดการ มาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง เป็นเรื่องของบุคคล เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องให้บริการประชาชน อำนวยความสะดวกประชาชน เจ้าหน้าที่จะอำนวยความสะดวกกับประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลได้อย่างไร ธรรมาภิบาลมันเป็นหลักการบริหารงาน เพราะฉะนั้นตรงมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่งผมว่าที่เขาใช้อย่างนี้ตามที่ฝ่ายเลขานุการทำมาแต่ต้นน่าจะถูกต้องแล้วใช่ไหมครับ ในพระราชกฤษฎีกานั้นก็จะบอกว่าต้องให้บริการเสมอภาค ต้องอะไรทำอะไร อย่างนั้นนะครับ เพราะฉะนั้นมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่งผมก็ว่าถูกต้อง ไม่ใช่เรื่อง Good governance

เลขานุการ : ความจริงเรื่องเดียวกันครับ ผมอย่างนี้ได้ไหมครับ ผมเข้าใจว่าผู้เสนอคือท่านรองกาญจนาภรณ์ มาตรา ๗๓ เข้าใจว่า กพร. ขอให้เขียนคำนี้ แต่ผมคิดว่าไม่น่ามีปัญหาแล้ว น่าจะ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

จักรภา ๑๓/๒

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ตรงกัน ใช้ ธรรมาภิบาล น่าจะได้ให้เป็นเอกภาพได้ใหม่ครับ แล้วจะได้บันทึกว่าเราเห็นด้วยกับ สนช. ไปอีกเรื่องหนึ่ง

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ท่านประธานที่เคารพ ผม วิชา มหาคุณ ไม่ใช่เรื่องนี้ครับ ผมขอย้อนไป เรื่องนี้จบแล้วใช้ใหม่ครับ

เลขานุการ : จบแล้วครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ย้อนไปมาตรา ๗๙ (๔) ที่พูดถึงเรื่ององค์กรปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม เมื่อกี้เร็วมากจนผมยังงง ๆ อยู่ว่ามันตัดอะไรออกไปบ้าง

เลขานุการ : มาตรา ๘๐ (๖)

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ผมขอปรับอย่างนั้นครับ ที่อาจารย์จรัญเสนอ ที่บอกมาให้ตัด ทำการศึกษาวิเคราะห์ติดตาม ก็เปลี่ยนเป็นอย่างเดียวกับการจัดตั้งองค์กรเพื่อปฏิรูปกฎหมายและใช้คำอันเดียวกัน เพียงแต่ว่าขอตัดคำว่า ทำการ ออก เพราะว่าเดี่ยวโดนท่าน นมส. ค่อนแคะเอา ท่าน นมส. ท่านเคยพูดว่า ทำการโน้น ทำการนี้

เลขานุการ : ตรงกับมาตราเท่าไรครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : มาตรา ๗๙ ครับ

เลขานุการ : ใช้คำเดียวกับมาตรา ๗๙ หรือครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ไม่ครับ โทษนะครับ มาตรา ๘๐ ครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

นัยกฤษฎา ๑๔/๑

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เลขานุการ : คือที่ท่านพูดนี้ มาตรา ๘๐ ใช่ไหมครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ใช่ครับ

เลขานุการ : แต่ท่านขอให้ใช้คำเดียวกับอันไหนครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : กับ (๓) ที่ว่า จัดให้มีกฎหมายเพื่อจัดตั้งองค์กรเพื่อการปฏิรูปกฎหมายที่ดำเนินการเป็นอิสระเพื่อ ขออนุญาตตัดคำว่า ทำการ ออกนะครับ เพื่อปรับปรุงและพัฒนากฎหมายของประเทศ ส่วน จัดให้มีกฎหมายเพื่อจัดตั้งองค์กรเพื่อการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่ดำเนินการอิสระ ก็ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม

เลขานุการ : ได้ครับ เห็นด้วยครับ

นายจรัญ ภักดีธนากุล : ผมขอแก้ท่านอีกนิดเดียวครับ คือองค์กรนี้ไปปรับปรุงไม่ได้ขอว่า เพื่อเสนอแนวทางปรับปรุงและพัฒนา แต่ถ้ากฎหมายปรับปรุงได้ แต่ว่าตอนคณะองค์กรตาม (๖) เขาจะเป็นองค์กรเสนอแนะเท่านั้น เขาไม่ใช่องค์กรตัวปรับปรุง เพราะฉะนั้นถ้าไม่เอา ศึกษาวิเคราะห์ ก็เพื่อเสนอแนวทางปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมไม่ต้องทางอาญาด้วย

เลขานุการ : รับได้ไหมครับท่านวิชาครับ

นายจรัญ ภักดีธนากุล : ไม่ต้องทางอาญานะครับ กระบวนการยุติธรรม

เลขานุการ : เพื่อทำการไม่ได้หรือ ความจริงคำว่า ทำการ มีความหมายว่า ทั้งเสนอแนะ ทั้งอาจจะทำเอง ทั้งอะไรต่าง ๆ เขาถึงเขียนทำการไว้ ผมเข้าใจว่าอย่างนั้น คำของท่านจรัญท่านเห็นด้วยไหมครับ เพื่อเสนอแนะ ก็เบาเลยนะครับอันนี้

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : มันเบามากเบามากเลยครับ จะเอาไปหรือไม่เอาก็ได้ มันไม่ใช่เลยว่าจะต้องบังคับให้ปฏิรูป มันไม่เข้มแข็งเลยครับ

เลขานุการ : ได้ไหมครับท่านประธาน เพื่อปรับปรุงและพัฒนา ได้ครับ แต่ว่าปรับปรุงแล้วเขาจะทำตามที่ปรับปรุงหรือเปล่านั้นก็เรื่องของเขา ได้ไหมครับ

นายจรัญ ภักดีธนากุล : มันหนักไปนิดหนึ่ง

เลขานุการ : ได้นะครับ ท่านคุณหมอยุชชัย เชิญ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : พอดีมีมาตรา ๘๘ (๑) ที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมเรื่องเด็กและเยาวชน ที่นี้อาจารย์วุฒิสสารไม่ได้มา เมื่อสักครู่นี้คุยกับผม บอกว่า ได้โน้ตไว้แล้วเดี๋ยวจะเข้ามา กำลังประชุมอีกชุดหนึ่ง เดี่ยวขออนุญาตกลับมาอีกที ที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะรับในหลักการไปแล้ว แต่ว่าอยากให้เติมไปสักประโยคหนึ่ง

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

พหุมติ ๑๔/๒

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เลขานุการ : เข้าใจว่ายังไม่รับหลักการเลย หรืออยู่ในส่วนของผู้ที่มีคนเสนอไว้แปดญัตติ
เดี่ยวคุยกันก็แล้วกันนะครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : เดี่ยวอาจารย์วุฒิสสารกลับมาเดี๋ยวอาจจะใช้เวลานิดหนึ่งครับ พอดี
ผมให้อาจารย์วุฒิสสารช่วยดูอยู่ ขอขอบคุณครับ

เลขานุการ : ผมไปมาตรา ๘๔ เชิญฝ่ายเลขานุการ ท่านรองอัคร

นายอัคร จารุจินดา : มาตรา ๘๔ มีปรับพอสมควร ใน (๑) เนื่องจากมีการพูดถึง
การวางผังเมืองรวม อันนี้ของท่านวิทยา แต่ว่ามีใน (๓) ซึ่งพูดถึงเรื่องการวางผังเมืองเช่นเดียวกัน ก็เลย
ลองเอามาจาก (๓) ยุบรวมกับ (๑) เป็นข้อความที่ต่อเนื่องกันไป เป็น ๒ เรื่อง คือ พัฒนาที่ดินรวมทั้งการทำ
ผังเมือง ตรงนั้นอยู่ด้วยกัน

นายวิทยา งานทวี : ขออนุญาตนะครับ ผังเมือง มีตั้งแต่ผังเมืองรวมกับผังเมืองเฉพาะ
นะครับ ซึ่งสาระไม่เหมือนกัน ผังเมืองรวม คงเป็นภาพใหญ่ของทั้งประเทศ แต่ ผังเมืองเฉพาะ ก็เป็นอีก
ส่วนหนึ่ง ปัจจุบันนี้โดยส่วนใหญ่แล้วเรา ignore มาตลอดนะครับ ก็เลยทำให้สับสนแล้วก็เป็นปัญหา
ต่อเนื่อง แล้วส่วนนี้ผมคิดว่าเป็นสาระสำคัญ เพราะว่าทำให้ต้นทุนของประเทศแพงขึ้นตลอดเวลา
ยกตัวอย่างนะครับ การผังถนนสายไฟฟ้าก็ดี สายโทรศัพท์ก็ดี ประปาที่ดี เราชุดเจาะไม่เคยจบเลย
เพราะเราไม่ได้มีผังเมืองที่ดีที่ชัดเจน แล้วนี่เป็นต้นทุนมหาศาลนะครับ เพราะงบประมาณต่าง ๆ เรามา
Repeat ที่ต้องมาทำมาใช้

เลขานุการ : ท่านวิทยาอย่างนี้ครับ ผมนึกเดิมนั้น ๆ คือที่ฝ่ายเลขานุการเขียน ที่ท่าน
รองไปปรับหมายความว่า คำว่า ผังเมือง นี้รวมผังเมืองทุกประเภท แต่ถ้าตามร่างเดิม หมายถึงผังเมือง
รวมเท่านั้น

นายวิทยา งานทวี : คราวนี้ประเด็นคือ ในกรณีที่รัฐบาล ผมก็ต้องกราบเรียนว่า ผ่านมา
ตั้งเป็นกึ่งรัฐบาลแล้วไม่เคยดูแลเรื่องนี้ให้ชัดเจน

เลขานุการ : ท่านหมายถึง ผังเมืองรวม หรือ ผังเมืองเฉพาะ หรือผังเมืองทั้งหมด

นายวิทยา งานทวี : ๒ คำเลย ทั้ง ๒ อันควรจะระบุลงไปให้ชัดเพื่อจะได้ปฏิบัติ
เท่านั้นเอง ไม่อย่างนั้นก็ไม่ทำ แล้วก็ ignore ตลอด

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

พุทธชาติ ๑๕/๑

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เลขานุการ : มันขึ้นกับกริยาข้างหน้าครับ ไม่ได้ขึ้นกับคำนามข้างหลัง เพราะคำนามข้างหลัง ผังเมืองมันรวมผังเมือง รวมผังเมืองเฉพาะอยู่แล้ว

นายวิทยา งานทวี : คราวนี้ประเด็นของผมก็คือว่า ถ้าจะให้มันเกิดขึ้นจริงนะครับ จะวิธีไหนก็ได้ แต่ต้องทำให้ได้ อย่างน้อยรัฐธรรมนูญนี้ควรจะทำให้เขาทำจริงแค่นั้นเองครับ

เลขานุการ : กิตติงกันครับ คราวนี้คำท่านช่วยดูหน่อย ท่านจะปรับแก้อย่างไรเดี๋ยวยาวหรือท่านไพโรจน์เชิญครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : ผม ไพโรจน์ พรหมสาส์น ครับ ในฐานะอดีตประธานคณะกรรมการผังเมืองนะครับ ขอเรียนว่า

เลขานุการ : เชื้ออยู่แล้วครับไม่ต้องอ้างตำแหน่ง

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : คำว่า ผังเมือง นั้นหมายถึง ผังเมืองรวมจังหวัด ผังเมืองเฉพาะอะไรอยู่แล้วนะครับ ยังใช้คำว่า ผังเมือง กินความหมดคงไม่ต้องไปแยกผังเมืองรวม ที่เลขานุการปรับถูกต้องแล้ว ขอเรียนสนับสนุนครับ

เลขานุการ : ท่านวิทยารับได้ไหมครับ

นายวิทยา งานทวี : คือประเด็นของผมก็คือว่า อะไรที่ทำให้มันชัดเจนและให้มันเกิดเป็นผลเท่านั้นเอง คือชื่อผมไม่ Mind นะครับ แต่ถ้าเขียนแล้วเขาไม่ทำอีกผมก็เสียโอกาส แล้วก็เสียสิ่งที่ควรจะทำครับ ขอขอบคุณครับ

เลขานุการ : ถ้าอย่างนั้นคำไปได้ นะครับ ท่านจรัญ แล้วก็ท่านชูชัย เชิญครับ

นายจรัญ ภัคดีธนากุล : ผมช่วยเรื่องถ้อยคำท่านวิทยานิดหนึ่งครับ คือพอมารวมแล้วมันขาดตรงนี้ไปครับ ขาดการสงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ขาดเรื่องประสิทธิภาพ ผมอยากจะขอเติมตรงนี้ครับ ที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและการสงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ เขาคำว่า ทาง ออกครับ คำว่า ทาง เปลี่ยนเป็น และการสงวนรักษาทรัพยากร และต่อท้ายด้วย ธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

เลขานุการ : รับได้ นะครับ สิ่งที่ฝ่ายเลขานุการพยายามทำนี้ พยายามตัดกริยาบางอย่างออก ตัดวิเศษบางอย่างออก ตรงนี้ที่เขาวิจารณ์มานะครับว่าเราเยอะเกินไป นะครับ แต่ไม่เป็นไรนะครับ ก็รับได้ นะครับ คุณหมอชูชัยเชิญครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ผม ชูชัย ศุภวงศ์ ครับ ผมคิดว่าเขียนอย่างนี้อาจจะไม่เกิดตามที่ท่านวิทยาได้เสนอ เพราะว่าผมไม่แน่ใจว่ากฎหมายเรื่องการปฏิรูปผังเมืองมีหรือยัง ถ้าสมมุติว่าเขียนให้ชัดเจนต้องเขียนแยกข้อเลยนะครับ แล้วก็บอกให้มีการตรากฎหมายเพื่อการปฏิรูปการจัดวางผังเมือง ถ้าอย่างนี้อาจจะเกิด เพราะตรงนี้ไม่มีกลไกอะไรรองรับเลย และเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่และสำคัญมาก

คณะกรรมการการยก่างรัฐธรรมนูญ

พุทธชาติ ๑๕/๒

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เลขานุการ : ขออนุญาตที่หมอลงชัยพูด เดี่ยวผมเคลียร์ประเด็นนี้ได้ไหมครับ ความจริง ประเด็นนี้มันคุยกันไปหมดแล้ว ขออนุญาตอย่าเติมเลยนะครับ คือคำเรามาด้วยกันแต่นั้นเองว่าคำใช้ได้ไหม เขียนอย่างนั้นมันก็มีน้ำหนักมากพอสมควรแล้วนะครับ ท่านศรีราชาเชิญครับ

ศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช : ผม ศรีราชา เจริญพานิช ผมมีความเห็นว่ายังคงจะ แยก ๒ ตัวนี้ออกจากกันนะครับ เพราะว่าที่จริงแล้วเมื่อดู (๑) มันจะพูดถึงกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ที่ดิน คือมันพูดถึงเรื่อง Land use planning ครับ Land use control ซึ่งมันเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของระบบการ วางแผนการใช้ที่ดินที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งมันเป็นอีกมิติหนึ่งนะครับ แต่มิติเรื่องของผังเมืองมันเป็นเรื่องทาง Physical มันเป็นเรื่องของการที่ว่าถ้าเผื่อไปเขียนรวมกันแล้วมันจะไม่เด่นเลย มันไปอยู่ในบริบทเดียวกัน แล้วจะไม่มีวันที่จะเกิดเรื่องของผังเมืองนี้ขึ้นมาเป็นรูปธรรมเลย ผมเห็นด้วยกับท่านรองชูชัยนะครับ เพราะฉะนั้นตรงนี้ถ้าเผื่อท่านอยากจะทำให้เกิด แล้วจริง ๆ นะครับ เรื่องนี้ผมว่าเป็นเรื่องที่สำคัญมากนะครับ สำคัญมาก ๆ แต่พวกเราไม่เคยไปพิจารณาเลย บ้านเมืองเรามีจำนวนเนื้อที่อยู่ ๓๒๐ ล้านไร่เท่านั้นนะครับ แต่ครึ่งหนึ่งใช้ประโยชน์ได้ แต่อีกครึ่งหนึ่งมันเป็นป่าไม้ เป็นภูเขา เป็นอะไร ๆ ไปหมด เพราะฉะนั้นพลเมือง เต็มโตขึ้นทุกขณะ ปัจจุบันมีถึง ๖๓ ล้านคน

เลขานุการ : เอาอย่างนี้ได้ไหมครับ

ศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช : ถ้าเผื่อไม่มีการปักหลักเกณฑ์ในเรื่องของการใช้ ประโยชน์ที่ดินให้ดีและไม่มีการวางผังเมืองที่ดีต่อไปมันก็จะเละเทะหมด

เลขานุการ : เอาอย่างนี้ได้ไหมครับ ก็ (๓) กลับมาได้ไหมครับ เอาอย่างนั้นนะครับ

นายอัคร จารุจินดา : ใช้คำอย่างที่เขาเขียนใหม่ครับ แต่ว่าแยกเป็น (๓)

เลขานุการ : ไม่ครับ ขอเป็น (๓) กลับมาแล้วกัน โอ.เค. จบนะครับ มาตรานี้มีอีกไหมครับ

คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ

สิริพร ๑๖/๑

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ผม วิชา มหาคุณ ครับ ก่อนที่จะผ่านไปเรื่อง
เกษตรกร ผมอยากเรียนถามว่าเรื่องสภาเกษตรกรอยู่ที่ไหนครับ เพราะว่าเขาเรียกร้องมา แล้วก็ทางด้าน
เกษตรกรก็มีการเคลื่อนไหวในด้านนี้อยู่ อยากให้ไปเติมตรงไหนให้ชัดเจนครับ

เลขานุการ : เดี่ยวขอเวลานิดเดียว แล้วเดี๋ยวเติมเลยนะครับ ท่านปกรณ์ เชิญ

นายปกรณ์ ปริญญากร : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม ปกรณ์ ปริญญากร เรื่องเดียวกับ
ท่านวิชา ผมคิดว่าถ้าเติมเราเติมใน (๙) ของมาตรา ๘๓ คุ่มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกร
ในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่ม
ของเกษตรกรตรงนั้นครับ

เลขานุการ : อาจจะต้องดู (๑๐) นะครับ (๙) มันเป็นเรื่องตลาด ส่งเสริมอะไรต่าง ๆ
ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรอันนี้ใช้ใหม่ ได้ นะครับ รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร
ในรูปของอะไรอย่างนี้ได้ไหมครับ วันก่อนมีมติไปแล้วว่าเขาต้องมีคำว่า สภาเกษตรกร ใช้ใหม่ ขอความ
กรุณาท่านรองอัครช่วยเขียนแล้วกัน ลองไปดู รับเลยนะครับ อยู่ในมาตรานั้นครับ ท่านคมสัน เชิญ

นายคมสัน โพธิ์คง : คือผมเห็นมันมามาตรา ๘๔ แล้วก็ยั้งง ๆ เพราะเมื่อสักครู่เห็นพูด
มาตรา ๘๒ อยู่ มาตรา ๘๓ ก็ยั้งพูดกันไม่จบนะครับ คือใน (๗) ไปยุบรวมของเดิม ซึ่งได้คุยกัน

เลขานุการ : มาตราอะไรครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : มาตรา ๘๓ (๗) ครับ ไปยุบรวม มี (๑๐) แล้วก็ (๑๒) ตัดหายไป
เหมือนกับว่าเอา (๑๒) มารวมกับ (๑๐) หลักการเป็นอย่างนั้นใช้ใหม่ครับ

เลขานุการ : เปล่าครับ (๑๒) มารวมกับ (๗) ครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : (๗) ครับ ที่มายุบรวมกับ (๑๐) เดิม เป็น (๗) อันนี้ใช้ใหม่ครับ
ที่นี้ในหลักการตัวนี้ที่เสนอในเรื่องของการคุ้มครองการประกอบวิชาชีพ มันมีหลายเรื่องที่กลุ่มวิชาชีพ
เขาคิดว่าเขามีปัญหาในแง่ของการดำเนินการของภาครัฐเองในการคุ้มครองวิชาชีพ เช่น วิศวกร สถาปนิก
หรือแม้แต่วิชาชีพกฎหมายที่ตอนหลังปล่อยให้ผู้ประกอบการจากต่างชาติเข้ามาประกอบวิชาชีพ
เหล่านี้ได้ โดยไม่ได้คุ้มครองคนที่ประกอบวิชาชีพในประเทศตัวเอง แล้วก็ในต่างประเทศเขาก็มีหลักการ
ในการคุ้มครองเหล่านี้อยู่พอสมควร

เลขานุการ : พุดง่าย ๆ คืออาจารย์คมสันบอกว่าไม่ใช่การคุ้มครองการประกอบวิชาชีพ
เฉพาะเกษตรกรใช้ใหม่ครับ น่าจะหมายถึงประกอบวิชาชีพอื่นด้วย เพราะฉะนั้นไปรวมใน (๑๐) ไม่น่าจะ
ถูกต้อง เชิญท่านรองอัคร

นายอัคร จารุจินดา : (๑๐) ความจริงรวมหมด ส่งเสริมสหกรณ์

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

สิริพร ๑๖/๒

นายคมสัน โพธิ์คง : คือเรื่องสหกรณ์เป็นคนละเรื่องของเรื่องการคุ้มครองการประกอบ
วิชาชีพ

นายอัชพร จารุจินดา : แล้วที่เดิมก็คือรวมกลุ่มประชาชนทั้งหมดเกี่ยวกับในด้านเศรษฐกิจ
เพราะฉะนั้นกลุ่มประชาชนที่ทำงานด้านเศรษฐกิจทั้งหลาย ก็สามารถรวมกลุ่มเพื่อดำเนินหอการค้า
แห่งชาติ

นายคมสัน โพธิ์คง : ก็ไม่ใช่อีกครั้ง เพราะว่าเรื่องการรวมกลุ่มเป็นเรื่องเนื้อหาส่วนหนึ่ง
ของ (๑๒) แต่ว่าการคุ้มครองการประกอบอาชีพและวิชาชีพของประชาชนมันหายไป

นายอัชพร จารุจินดา : นี่อาจารย์กำลังพูด ๒ เรื่องแล้ว

นายคมสัน โพธิ์คง : ก็ถูกต้อง

เลขานุการ : ไม่ครับ ท่านอาจารย์คมสันอย่างนี้ คือที่เราคุยนี้คุยเป็นกรอบของ (๑๒)
นะครับ ไม่ใช่เรื่องใหม่ ที่นี้ถามว่าถ้าเอาตามกรอบ (๑๒) ท่านรองอัชพรก็บอกว่าตามกรอบ (๑๒) กระจาย
มาอยู่ใน (๑๐) หรือ (๗) ก็คลุมหมดแล้วของ (๑๒)

นายคมสัน โพธิ์คง : ไม่หมดครับ

เลขานุการ : แต่ถ้าอาจารย์เสนอว่าหลักการใหม่ อันนี้อีกเรื่องหนึ่ง

นายคมสัน โพธิ์คง : ไม่ใช่หลักการใหม่ครับ แต่คลุมไม่หมด เอามาเฉพาะคำว่า รวมทั้ง
การสนับสนุนการรวมกลุ่มเท่านั้นเอง เพราะข้อความใน (๗) ส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครอง เพราะการที่เขียน
ในนั้นคือเรื่องของการรวมกลุ่ม

เลขานุการ : อยู่ (๗) ครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : ถูกครับ แต่ว่าข้อความตรงแรก ส่งเสริมการประกอบอาชีพเพื่อ
พัฒนาเศรษฐกิจ ตรงนี้มันหายไปไหน

เลขานุการ : ก็อยู่ (๗) ครับ อาจารย์ดู (๗) หรือยังที่ขีดเส้นใต้

นายอัชพร จารุจินดา : คุ้มครองและส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชนเพื่อพัฒนา
เศรษฐกิจ

เลขานุการ : ข้อความเดิมทุกอย่าง แต่กระจายอยู่ ๒ ที่

นายอัชพร จารุจินดา : เนื่องจากว่ามันมีหลายเรื่องก็เลยเอาไปกลุ่ม แยกไปอยู่ในเรื่อง
มันเกี่ยวข้อ

นายคมสัน โพธิ์คง : ไม่ครับ ถ้าอ่านแล้วมันจะกลายเป็นรวมกลุ่มของการประกอบอาชีพ
เท่านั้น แต่ข้อความใน (๑๒) มันมี ๒ ส่วน ส่วนหนึ่งคุ้มครองการประกอบอาชีพ แต่ส่วนที่ ๒ ก็คือสนับสนุน
การรวมกลุ่ม

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

นิเวศ ๑๗/๑

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เลขานุการ : ก็ถูกต้องครับ ก็อยู่ (๗) กับ (๑๐) ก็ถูกครับอาจารย์

นายคมสัน โพธิ์คง : ไม่ใช่ครับ ถ้าอันนี้ Wording มันจะเป็นเรื่องของการสนับสนุน
คุ้มครองการรวมกลุ่มเท่านั้นเอง ถ้าอ่านต่อไปนะครับ ระบบสหกรณ์ การรวมกลุ่มของประชาชนในการ
ดำเนินกิจการหรือการประกอบอาชีพ คำขยายว่า หรือการประกอบอาชีพ มันขยายคำไหน ขยายคำว่า
รวมกลุ่ม ใช่ไหมครับ

เลขานุการ : ขยายคำว่า รวมกลุ่ม ถูกต้องครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : ถ้าขยายคำว่า รวมกลุ่ม (๑๒) มันก็ยังไม่ครบ เพราะ (๑๒) ส่งเสริม
คุ้มครองการประกอบอาชีพ อันนี้ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ สนับสนุนการรวมกลุ่มของผู้ประกอบวิชาชีพ ทั้ง ๒ อัน

เลขานุการ : ทั้ง ๒ อันครับ อันที่ ๑ อยู่ใน (๑๐) อันที่ ๒ อยู่ (๗) ผมฟังอย่างนั้นนะครับ
อาจารย์จรัญก็ฟังเหมือนผม

นายคมสัน โพธิ์คง : ไม่ใช่ครับ

เลขานุการ : ผ่านได้ไหมครับอาจารย์ แล้วก็เดี๋ยวจะดูอีกทีหนึ่ง เพราะอาจารย์อธิบาย
๒ - ๓ รอบแล้ว เราก็บอกว่าได้แล้ว ไม่น่ามีปัญหาอะไร

นายคมสัน โพธิ์คง : เข้าใจครับ แต่ผมเพียงแต่เห็นว่าถ้าอ่านถ้อยคำผมเข้าใจว่า
มันเป็นการส่งเสริมแค่รวมกลุ่มเท่านั้น แต่คุ้มครองการประกอบวิชาชีพมันไม่มี

เลขานุการ : มันคุ้มครองหมดแล้วอาจารย์

นายคมสัน โพธิ์คง : (๗) บอกว่าไม่ถึงครับ ในถ้อยคำนี้ไม่ถึงครับ

เลขานุการ : เอาอย่างนี้ได้ไหมครับอาจารย์คมสัน เดี่ยวจะเสียเวลา อาจารย์ดูอีกนิตหนึ่ง
แล้วเดี๋ยวถ้าอาจารย์จะแตะอีกทีหนึ่งหรืออธิบายอีกทีหนึ่งก็ได้ไม่มีปัญหา ขออนุญาตผ่านก่อน

มาตรา ๘๕ เชิญท่านรองอัยพร

นายอัยพร จารุจินดา : มาตรา ๘๕ นั้น ได้ตั้ง (๓) มารวมกับ (๑) เพราะเป็นเรื่องการ
เผยแพร่ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ คือมันต่อเนื่องกับการพัฒนาบุคลากรไปด้วยกัน ก็นึกว่าน่าจะเป็นเรื่อง
เดียวกัน ส่วน (๒) ที่ สนช. มีการตั้งมาว่า การค้นคิดสิ่งใหม่นั้นมันเป็นเรื่องเดียวกับนวัตกรรมอยู่แล้ว
ซึ่งมีอยู่ใน (๑) เพราะฉะนั้น (๒) นั้นก็เลยไปเจาะจงเรื่องการประดิษฐ์กับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา
ส่วนภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการเขียนอยู่ในมาตราข้างหน้าอยู่แล้ว

เลขานุการ : ก็คือย้าย (๓) มา (๑) แล้ว (๒) ตัดสิ่งที่ซ้ำกันออก รับได้นะครับ

นายจรัญ ภัคดีธนากุล : ท่านประธานครับ ผมยังเข้าใจว่าทาง สนช. ท่านเข้าใจเรา
ไม่ครบครับ (๒) เราส่งเสริมการประดิษฐ์ อันนี้ใช่ ส่วนอีกส่วนหนึ่งที่เรายากส่งเสริมก็คือการค้นคิด
ถ้าพูดให้เต็มก็คือ เพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ คือความสำคัญมันอยู่ตรงนี้ คือการประดิษฐ์มันยังไม่ใช่

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

นิวกา ๑๗/๒

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

รากนี้จุดแรกต้องค้นคิดเพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ แล้วความรู้ใหม่จึงเอาไป Apply เป็นการประดิษฐ์
มันคนละอย่าง แต่เขาเข้าใจว่าเราจะพูดอย่างเดียวกัน เขาก็เลยไป Comment ขอให้ตัดออก ผมก็อยากจะ
เขียนให้ชัดว่า ส่งเสริมการประดิษฐ์ และการค้นคิดเพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ รวมทั้งให้ความคุ้มครองทรัพย์สิน
ทางปัญญา การค้นคิดเพื่อให้เกิดความรู้ใหม่นี้ไปขอรับสิทธิบัตรไม่ได้นะครับ จะขอรับสิทธิบัตรได้เฉพาะ
การประดิษฐ์ใหม่ แต่การประดิษฐ์ใหม่จะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าไม่มีความรู้ใหม่ คือ ๒ อย่างนี้เราต้องส่งเสริมทั้งคู่
เพราะฉะนั้นเราจึงจะไปส่งเสริมวิศวกรรม แต่เราไม่ส่งเสริม Pure Science

เลขานุการ : เอาว่าที่ท่านจรัญเสนอน่าจะรับได้นะครับ แต่ความจริงคำเดิมของเรา
ค้นคิดสิ่งใหม่ ก็จะไม่เหมือนกับที่ท่านจรัญพูด เพราะว่าค้นคิดสิ่งใหม่มันหมายถึงว่าต้องมีอะไรใหม่
ซึ่งคำวิจารณ์ สนช. เขาอาจจะถูกในเชิงที่มันซ้ำกัน แต่ว่าสิ่งที่ท่านจรัญอธิบายก็ใหม่เลยนะครับ
ไม่เหมือนกับที่เขาวิจารณ์ ไม่เหมือนกับที่เขียนไว้ เรายังจะรับได้นะครับ เดี่ยวขอท่านชูชัย แล้วท่านวิจิตร

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ผม ชูชัย ศุภวงศ์ ก็สนับสนุนท่านอาจารย์จรัญ แต่ผมคิดว่ามันมี
คำ ๒ คำ คือ Science กับ Technology ที่ท่านอาจารย์จรัญเสนอคือ ความรู้ คือ Science มันต้องเขียน
ข้างหน้า แล้วเสร็จแล้วค่อยมาประดิษฐ์ มันเป็นเรื่องเทคโนโลยี เพราะฉะนั้นที่เสนอมันจะดีกว่าเดิม
ที่ท่านอาจารย์จรัญเสนอดีกว่าเดิมครับ

เลขานุการ : ไม่มีปัญหาอะไร รับแล้วครับ ท่านวิจิตรเชิญครับ

นายวิจิตร วิชัยสาร : ผมขออนุญาตนิดหนึ่งนะครับ เมื่อสักครู่นี้ตามไม่ทันใน (๔)
ที่จัดระบบและดูแลการใช้ทรัพยากรน้ำและจัดน้ำให้เพียงพอ ยังอยู่ใช่ไหมครับ พอตีผมดูในร่างเห็น
ชัดเจน ยังอยู่ถูกไหมครับ

เลขานุการ : ไม่อยู่ครับ

นายวิจิตร วิชัยสาร : ไม่อยู่เรื่องใหญ่ครับ

เลขานุการ : เพราะว่าย้าย (๔) มาอยู่ (๒) ครับ ท่านดูนิดหนึ่งนะครับ เดี่ยวผมกลับมา
ใหม่ครับ ท่านรับได้นะครับ กลับมาแล้วนะครับ

นายวิจิตร วิชัยสาร : โอ.เค. พอได้ครับ

เลขานุการ : มาตรา ๘๕ เชิญท่านมานิจ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

สุภาภรณ์ ๑๘/๑

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

นายมานิจ สุขสมจิตร : มาตรา ๘๕ (๑) ตอนท้ายที่บอกว่า รวมทั้งเผยแพร่ความรู้
ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผมว่าถ้าไปเขียนบังคับว่าเผยแพร่ได้เฉพาะสมัยใหม่มันจะแคบเกินไป
ใหม่ครับ ของเก่าถ้าเมื่อมันดีแล้วไม่มีใครคิดอะไรใหม่ ๆ ก็น่าจะเผยแพร่ได้ ถ้าไม่ใช่คำว่า สมัยใหม่

เลขานุการ : เขาต้องการเน้นไปข้างหน้าครับท่านมานิจ ของเก่ามันก็เผยแพร่ได้
ตลอดเวลาอยู่แล้ว แต่เขาหมายความว่าของใหม่ต้องช่วยกันเผยแพร่หน่อย

นายมานิจ สุขสมจิตร : ถ้าไม่บอกสมัยใหม่มันก็ได้ทั้งใหม่และเก่า

เลขานุการ : เอานะครับ ท่านอัครวิทย์บอกดีกว่า ตัด สมัยใหม่ทิ้งนะครับ เอาเก่าครับ
รวมทั้งเผยแพร่ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี หรือถ้าเราตีความว่าเทคโนโลยีคือใหม่อยู่แล้วใช้ใหม่
ก็ไปได้ นะครับ ตัดนะครับ

ต่อไปมาตรา ๘๖ อาจารย์วุฒิสถารมาแล้วเดี่ยวไปดูย้อนกลับไปนะครับ มาตรา ๘๖
เชิญท่านรองอัคร

นายอัคร จารุจินดา : มาตรา ๘๖ ตัดในข้อความใน (๒) (๓) (๔) เพราะว่ามีบัญญัติไว้
โดยเฉพาะอยู่แล้วนะครับ คือ (๒) เรื่องการให้ข้อมูล การรับฟังความคิดเห็นเรามีอยู่ในมาตรา ๕๖ กับ
มาตรา ๖๖ แล้ว (๓) เรื่องแทรกแซงกิจการสื่อก็มีการเขียนอยู่ในมาตรา ๔๕ เฉพาะแล้ว เรื่องมาตรฐาน
กลางในการตรวจสอบการดำเนินการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เราก็ไปเขียนอยู่ในหมวด ๑๔
การปกครองส่วนท้องถิ่นไว้โดยเฉพาะแล้ว ก็เลยไม่ต้องเขียนเรื่องนี้อีก

เลขานุการ : ครอบคลุมนะครับ

นายวิทยา งานทวี : ขออนุญาตครับ

เลขานุการ : เชิญท่านวิทยากรครับ

นายวิทยา งานทวี : มาตรา ๘๖ (๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ ในรูปแบบองค์กรทางวิชาชีพนะครับ ผมเข้าใจว่ามันจะแคบ
ไปหน่อยนะครับ ขออนุญาตให้มันเป็นคำว่า จากสาขาอาชีพ หรือความหลากหลาย เพื่อจะได้ครอบคลุม
ไปถึงส่วนของจังหวัดในระดับจังหวัด ท้องถิ่นสามารถที่จะดำเนินการได้ แต่ถ้าหากว่าในรูปแบบทางวิชาชีพ
ก็คงอาชีพทนายความ อาชีพแพทย์มันคงอยู่ไม่ก็ส่วนเท่านั้นเอง จึงขออนุญาตปรับเป็นว่ามาจากสาขาอาชีพนะครับ

เลขานุการ : เรื่องนี้เราคุยมารอบหนึ่งแล้วท่านวิทยากรครับ

นายวิทยา งานทวี : ก็คิดว่ามันเป็นสาระนะครับ เพราะว่าในเมื่อจะให้แล้ว ให้ประชาชน
คือผมกราบเรียนนะครับ ผมเน้นเรื่องกระจายอำนาจ แต่ผมก็อยากให้มีการตรวจสอบอำนาจที่ถูกต้อง
นะครับ ถ้ามันไม่กระทำลงไป ผมว่าเรื่องนี้ก็ได้อภิปรายกันมานานหลาย ๆ ครั้งนะครับ ในเรื่องของการกระจาย
กระจายลงไปแล้วต้องมีประสิทธิภาพได้ถึงระบบตรวจสอบ คือภาคประชาชนต้องเข้มแข็งครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

สุภาภรณ์ ๑๘/๒

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

นายอัศวิน สุมาวงศ์ : ท่านประธาน ผมขออนุญาต ผม อัศวิน สุมาวงศ์ ครับ ผมว่า มันเป็นคำท้ายหลังจากนั้นอีก หรือรูปแบบอื่น ฉะนั้นรูปแบบไหนที่ท่านพูดถึงมันก็อยู่ในความหมายของ รูปแบบอื่นอยู่แล้ว

นายวิทยา งานทวี : อันนี้มันจะไม่ชัดเจนนะครับ ความหมายที่อยากจะเป็นก็คือบอร์ด ประชาชน บอร์ดที่มันมีความชัดเจนในเรื่องของบุคลากรแล้วมันจะไม่ได้ครอบงำทางการเมืองถ้ามาจาก หลายสาขาอาชีพ แต่ถ้ามันมีความจำกัดมันก็เกิดยากแล้วก็เป็นไปได้ยากครับ ก็ขออนุญาตว่าเรื่องนี้จะ สำคัญมาก เพราะต่อไปในส่วนของท่านผมคิดว่าถ้าไม่มีตรวจสอบระดับจังหวัดที่มีประสิทธิภาพจริง ๆ นะครับ ผมคิดว่ามันก็สามารถที่จะทำให้การกระจายอำนาจบรรลุผลได้ ปัจจุบันนี้เรามีองค์กรตรวจสอบ อีกร่างต่าง ๆ นะครับ มันอยู่ส่วนกลางส่วนใหญ่ครับ แล้วไม่สามารถที่จะดูแลให้มันเกิดผลได้จริง ๆ เพราะว่าอาจจะมา ต้องมาหาหรืออะไรอย่างนี้มันเป็นปัญหา ก็ขออนุญาตยืนยันว่าควรจะให้โอกาสครับ

เลขานุการ : ท่านชูชัยประเด็นนี้หรือเปล่า ประธานโทษครับ เชิญครับ

นายชูชัย สุภวงศ์ : ผม ชูชัย สุภวงศ์ นะครับ ผมคิดว่าถ้าเขียนให้ชัดก็เป็นรูปแบบ จากสาขาวิชาชีพที่หลากหลาย อันนี้ก็ดีกว่า ถ้าองค์กรทางวิชาชีพมันจะอยู่ทางส่วนกลางเหมือนที่ ท่านวิทยาพูดจริง

เลขานุการ : บางรูปแบบมันไม่ต้องหลากหลายก็ได้ท่าน บางรูปแบบอาจจะมีการ ประเภทเดียวกัน คนประเภทเดียวกันก็ได้

นายชูชัย สุภวงศ์ : จากสาขาวิชาชีพที่หลากหลายมันจะกว้างกว่า -----

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

เบญจกุล ๑๙/๑

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

คือรูปแบบองค์การวิชาชีพที่หลากหลายนี้มันกินความ แล้วก็รูปแบบอื่นที่เขียนนี้มันกินความทั้งองค์กร ก็หลากหลาย องค์ประกอบภายในองค์กรก็หลากหลาย แต่ถ้าเขียนแบบที่ท่านวิทยาพูดนี้มันจะหลากหลาย เฉพาะภายในองค์กรเท่านั้น แต่มันไม่หลากหลายในลักษณะขององค์กรที่มีลักษณะที่หลากหลายแตกต่างกันออกไป ท่านเจริญเสนอว่าอย่างไรนะครับ ผมจะเติมให้นะครับ แต่ว่ากำลังหาคำอยู่เท่านั้นเอง ท่านวิทยามีคำที่ดีไหมครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : องค์การที่หลากหลายทางวิชาชีพ

เลขานุการ : นาน ๆ ท่านวิทยาขอที่ครับ เข้าใจว่าขอ ๒ ที่เท่านั้น

นายวิทยา งานทวี : ที่เดียวก็พอแล้วครับ ขอ สาขาอาชีพ ครับ ในรูปแบบองค์การที่หลากหลายจากสาขาอาชีพต่าง ๆ

เลขานุการ : ไม่ได้ เพราะว่าคำมันไม่ไปครับ อย่างที่ผมเรียนว่าบางองค์กรก็ไม่หลากหลายในสาขาครับ เอาอย่างนี้ได้ไหมครับ ถ้าที่ประชุมเห็นชอบตามที่ท่านวิทยาเสนอ เดี่ยวฝ่ายเลขาไปคิดคำได้ไหมครับ

นายวิทยา งานทวี : ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงครับ

เลขานุการ : เราตัดไปตั้งเยอะแล้ว เติมให้ท่านวิทยาน้อย เวลาอภิปรายใน สสร. จะได้ช่วยเราเติมที่ ถ้าอย่างนั้นผ่านมาตรานี้ไปนะครับ เดี่ยวฝ่ายเลขารีบไปดูนะครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : ขออนุญาตครับ ยังไม่ผ่านครับ

เลขานุการ : ท่านไพโรจน์ แล้ว ท่านสุพจน์ เชิญครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : (๕) ผมอยากจะให้กินความกว้างกว่าที่เขียนเอาไว้ครับ (๕) เขียนบอกว่า ส่งเสริมและให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้สิทธิเลือกตั้ง เจตนารมณ์เราต้องการที่จะส่งเสริมให้คนมีความรู้ความเข้าใจทั้งในทางการเมือง การปกครอง หรือเป็นเรื่องลักษณะของกระบวนการ

เลขานุการ : (๖) นะครับ อีกหน้าหนึ่งนะครับ เชิญต่อครับท่านไพโรจน์

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : มันก็ตรงกับที่ฝรั่งเขาเรียกว่า กระบวนการ Polity console challenge station เพราะฉะนั้นตรงนี้ผมอยากจะใช้ถ้อยคำว่า ส่งเสริมและให้การศึกษาแก่ประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย มีการพัฒนาการเมืองด้วย ไม่ใช่เฉพาะการปกครองอย่างเดียว ส่งเสริมและให้การศึกษาแก่ประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้ง คงไม่จำเป็นนะครับ เพราะมันอยู่ในกระบวนการนั้น ไม่อย่างนั้นบอกจะมานั้น และไม่เห็นจำเป็นต้องมานั้นเฉพาะไปใช้สิทธิเลือกตั้งเท่านั้น

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

เบญจกุล ๑๙/๒

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เลขานุการ : ใช้สิทธิเลือกตั้งนี้ขอคงได้ใหม่ครับท่านครับ เพราะว่าคุยกันมาแล้วว่า
อยากจะเน้นจุดนี้นะครับ แต่ที่ท่านขอเดิมว่า พัฒนา อะไรอย่างนี้ ในการ นี้อาจจะไม่ใส่นะครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : ได้ครับ ส่งเสริมและให้การศึกษาแก่ประชาชน

เลขานุการ : เกี่ยวกับ ได้ใหม่ครับ ผมเข้าใจว่าต้อง เกี่ยวกับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง เดิมเข้าไปด้วย

เลขานุการ : ครับ อันนี้รับได้นะครับ

นายจรัญ ภัคดีธนากุล : ท่านประธานครับ ผมต่อท้ายติดลมตรงนี้เลยนะครับ

เลขานุการ : เชิญครับ

นายจรัญ ภัคดีธนากุล : ส่งเสริมประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรม คือที่ผ่านมา
เราส่งเสริมประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้ง แต่ไม่เน้นเลย ขอให้เน้นคำของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เลขานุการ : ผมไม่ค่อยติดใจแล้วครับ ได้ ๆ เดิม แต่ผมพยายามตัดคำวิเศษณ์นะครับ

นายจรัญ ภัคดีธนากุล : ท่านครับ มีความหมาย

เลขานุการ : ได้ครับ รับแล้วครับ เชิญท่านสุพจน์ครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ผม สุพจน์ ไข่มุกด์ ครับ ผมขออนุญาตย้อนไป
ที่มาตรา ๘๕ นะครับ

เลขานุการ : ท่านสุพจน์นิดเดียวครับ มาตรา ๘๖ มีใครอีกใหม่ครับ ไม่มีผมผ่านนะครับ
ย้อนกลับไปมาตรา ๘๕ ท่านสุพจน์ เชิญครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : เราเคยพูดถึงเรื่องพลังงานทดแทนนะครับ แล้วผมใส่ดูในมาตรานี้
ไม่มีคำว่า พลังงานทดแทน เลย ซึ่งเป็นโครงการในพระราชดำรินะครับ ซึ่งปัจจุบันก็ให้ความสำคัญกับ
พลังงานทดแทน นี้พูดพลังงานแล้วหายไปเลยครับ

เลขานุการ : (๔) ครับท่านครับ ไม่ได้หายไปครับ อยู่ที่เดิมเลยครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : อยู่ที่เดิมนะครับ ขอขอบคุณครับ

นายอัศววิทย์ สุมาวงศ์ : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตนิดหนึ่ง คือฝ่ายเลขาฯรับ
บริสุทธิ์ยุติธรรม ไปแล้วนะครับ ส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้สิทธิเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรม บริสุทธิ์ยุติธรรมนะ
คงมีละครับ ผมเห็นด้วย แต่ว่าตรงคำว่า ที่ ฝ่ายเลขาฯไปตัดคำใดคำหนึ่งใน ๓ คำว่า ที่ โดย อย่าง
ที่บริสุทธิ์ยุติธรรม โดยบริสุทธิ์ยุติธรรม อย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม อันไหนจะดีกว่ากัน หรือจะมีคำที่ ๔ ก็แล้วแต่

เลขานุการ : ตัดสิ้นใจเลยได้ใหม่ครับ ที่ ได้ใหม่ครับ ท่านวุฒิสภาว่าอย่างไร จะเดิมอะไร
ครับ เรื่องท้องถิ่น เชิญครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

อันชญา ๒๐/๑

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย : ผม วุฒิสาร ครับ ไม่รู้ว่ามีประชุมเรื่องนี้นะครับ
มีคนโทรไปตามครับ ผมขอ ๒ ประเด็นครับ อาจจะเลยมาแล้วต้องขอกฎท่านประธาน มาตรา ๗๗
(๕) เดิมที่เป็น (๓) นี่นะครับ ที่ไปตัดเรื่องหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ออก โดยเหตุผลว่าไปใส่แล้ว
ในมาตรา ๗๓ ผมคิดว่ามาตรา ๗๓ มันอยู่ในหมวดหน้าที่ แต่ว่าจริง ๆ เรื่องหลักการบริหารราชการ
มันควรอยู่ในหมวดนโยบายด้วย คือผมคิดว่าหลักคำนี้มันอาจจะมีความจำเป็นอยู่ แล้วก็ถ้าคงไว้ น่าจะ
ดีกว่า ใน (๓) ครับท่านเลขา

เลขานุการ : เรามีอยู่ ๒ - ๓ ที่นะครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย : แต่มันไปอยู่คนละหมวดครับ

เลขานุการ : ไม่ มันมีอีกที่หนึ่งคือ มาตรา ๗๓ ครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย : มาตรา ๗๓ นี่มันหมวดหน้าที่ แต่ที่มันอยู่ในหมวด
แนวนโยบาย แล้วก็มันเป็นนโยบายเรื่องการบริหารราชการแผ่นดิน ผมคิดว่ามีความจำเป็นที่จะต้องใส่
คือถ้าไปคิดว่าเขียนไว้แล้วไม่ต้องเขียนอีก ถ้ามันอยู่กันคนละที่มันสื่อความหมายคนละแบบ คือบริหาร
ราชการบ้านเมืองที่ดีในเรื่องของความเป็นข้าราชการมันเรื่องหนึ่ง

เลขานุการ : ที่ประชุมรับได้ใช่ไหมครับ แต่จะไม่เติมทั้งหมดนะครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย : ถูกต้องครับ ผมคิดว่าเติมว่า ตามแนวหลักการ
บริหารบ้านเมืองที่ดี อะไรก็ได้

เลขานุการ : แต่ไม่นะครับ เราใช้ธรรมาภิบาลแล้วนะครับ เมื่อสักครู่นี้ก่อนมาแก้แล้ว
นะครับเป็นธรรมาภิบาลทั้งหมดครับ ไม่เอาหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีนะครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย : จะเอาอะไรก็เอาครับ แต่ว่าขอให้ใส่

เลขานุการ : เอาอะไรก็ได้ใช่ไหม ขอให้อ่านที่นั่นใช่ไหมครับ ท่านวุฒิสารประเด็นที่ ๒
เดี่ยวกลับมาท่านมนตรีครับ ประธานโทษ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย : ประเด็นที่ ๒ นี่นะครับ ในมาตรา ๗๗ ใน (๑) ที่ไม่ได้
แก้ วันที่ฝ่ายเยาวชนมา เราบรรว่าจะเติมให้คือเติมคำว่า ส่งเสริมให้องค์กรท้องถิ่นและเอกชนมีส่วนร่วม
ใน (๑) ซึ่งผมคิดว่าอันนี้จะมีผลสำคัญ เพราะว่าถ้าเราเติมแบบนี้ก็จะเห็นว่า บทบาทของภาคเอกชนและ
องค์กรท้องถิ่นจะมีหน้าที่ในเรื่องของการพัฒนาครอบครัว การพัฒนาเด็ก เยาวชนไปด้วย นอกเหนือจาก
แค่เรื่องพัฒนาสุขภาพ ซึ่งเราใส่อยู่ใน (๒) อยู่นะครับ เรื่องสุขภาพ แต่เรื่องหนึ่งผมคิดว่าขอให้เติมคำ
คล้าย ๆ กับ (๒)

เลขานุการ : ถัดไป ผมนัดเดี่ยวครับ ประเด็นนี้หรือเปล่าครับ เรื่องท้องถิ่นหรือเปล่าครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ผม ชูชัย ศุภวงศ์ นะครับ ประเด็นนี้เรารับในที่ประชุมนะครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

ธนัญญา ๒๐/๒

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เพราะว่าเขาเล่นหลายประเด็นเหลือเกิน แล้วก็อาจารย์วุฒิสสารก็บอกว่า ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่เราเติมให้เขาได้ แล้วผมคิดว่าท้องถิ่นจะต้องมีบทบาทสำคัญในการสร้างเด็กและพัฒนาเด็ก เขาวชน แล้วก็เติมไปอีกบรรทัดหนึ่งก็จะได้ชัดเจน

เลขานุการ : ตอนนี้พอเติมอย่างนี้ มันจะไม่ต้องเติมทุกอนุมาตราหรืออาจารย์วุฒิสสารผมหรือเร็ว ๆ นี้ อนุมาตราอื่นท้องถิ่นจะไม่ทำใช่ไหม ทำเฉพาะ (๑) กับ (๒) ใช่ไหม

นายชูชัย ศุภวงศ์ : อันนี้เป็นการส่งสัญญาณว่า ท้องถิ่นจะต้องช่วยในการพัฒนาคน

เลขานุการ : ผมเข้าใจ ก็เลยถามว่า มาตราอื่น ๆ ทั้งหมด แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐนี้ ท้องถิ่นไม่ต้องทำใช่ไหม เอาเฉพาะ (๑) กับ (๒) ของมาตรา ๗๙ เท่านั้นใช่ไหม คือถ้าเขียนแบบนี้มันสื่อความหมายอย่างนั้นนะครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : แต่ (๒) เราไปเขียนแล้วนะครับ

เลขานุการ : คือถ้าเอา Logic ผมต้องตัด (๒) ออก

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ไม่อย่างนั้นก็ต้องไปใส่ในหมวดตรงไหนที่มันเป็น Umbrella ใหญ่

เลขานุการ : ในหมวดท้องถิ่นมันว่าอย่างไร มีอะไรไหม

รองศาสตราจารย์วุฒิสสาร ต้นไชย : ไม่มีครับ เล่มนี้

เลขานุการ : คือผมไม่ติดใจนะครับ ให้เติม แต่ติดใจว่าพอเขียนอย่างนี้ มันส่งสัญญาณอีกแบบหนึ่ง มันส่งสัญญาณแบบที่ผมบอกไว้ในกฎหมายว่า เฉพาะ (๑) (๒) เท่านั้นที่ท้องถิ่นจะมีส่วนร่วม พออนุมาตราอื่นท้องถิ่นก็ไม่มีเลย

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ไม่ครับ อนุมาตราอื่นก็มีครับ เรื่องการศึกษานี้ก็มี เรื่องการศึกษา คือในส่วนที่ ๔ นี้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมเกือบทั้งหมด แต่ว่าก็ Focus สิ่งที่สำคัญคือ เรื่องของการพัฒนาคนกับเรื่องการศึกษา

เลขานุการ : ถ้าอย่างนั้นผมเติมนะครับ เอาอย่างนั้นนะครับ จะได้จบเร็วนะครับ แต่ว่าเดี๋ยวตีความก็จะมีปัญหาครับ ไปเติมแล้วกันใน (๑)

นายอัชพร จารุจินดา : เรามาดูว่าอาจารย์วุฒิสสารอ่าน

รองศาสตราจารย์วุฒิสสาร ต้นไชย : ถ้าเติมในมาตรา ๗๙ (๒) ซึ่งพูดถึงเรื่องส่งเสริม

เลขานุการ : อันนั้นเรื่องระบบสุขภาพใน (๒)

นายอัชพร จารุจินดา : มาตรา ๗๗ (๒) พูดเรื่องกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปส่วนหนึ่งแล้ว ถ้าไปเติมเรื่อง และสนับสนุนให้ดำเนินกิจการ มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการของรัฐ เข้าไปตรงนั้น เพื่อให้คลุมทุกเรื่อง แล้วเรื่องมาตราเฉพาะก็ตัดออก เพราะว่ามันเป็นอย่างที่ท่านเลขาว่า เพราะในมาตรา ๗๙ เองนั้น มันพูดแค่สองวงเล็บ อย่าง (๖) เรื่องการอนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปประเพณี

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

ธัญญา ๒๐/๓

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ความจริงก็หน้าที่เหมือนกัน ถ้าจะเติมต้องเติมทุกมาตราหรือไปเติมรวม (๒)

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย : ผมรับได้นะครับ ถ้าเติมรวม

เลขานุการ : คือถ้าระบบนี้ยิ่งใหญ่ คือตัด (๑) (๒) ออกเลยหรือที่อื่นก็แล้วแต่
เราไปเขียนข้างหน้าเลย บอกว่าให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมนะครับ ซึ่งที่เกี่ยวกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ
เขียนกว้าง ๆ อย่างนี้เลยไม่ดีกว่าหรือ ให้ครอบคลุมหมดเลย ว่าเรื่องไหนที่ท้องถิ่นเขาทำได้ในเรื่อง
แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ให้เขาทำได้นะครับ ทำอย่างนั้นนะครับ เอาอย่างนั้นท่านมนตรีครับ

- ๒๑/๑

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

นายมนตรี ศรีเยี่ยมสะอาด : ขอบพระคุณครับ ท่านประธานครับ ผม มন্ত্রী ครับ ผมดู
มาตรา ๗๗ (๒) อันนี้เราพูดถึงเรื่ององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งวงเล็บเลย แต่ในบรรทัดที่ ๓ ตอนท้าย ๆ
มีคำว่า รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อม จังหวัดนี้ผมว่ามันเป็นเรื่องการปกครองส่วนภูมิภาค มันจะ
เข้ามาเกี่ยวข้องกับส่วนท้องถิ่นได้อย่างไร ผมยังเข้าใจว่าคำว่า พัฒนาจังหวัด จะเป็นคำที่กว้างมากเกินไป
ผมเสนอว่าให้เป็น พัฒนาองค์กรส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาด
ใหญ่ขึ้น เท่านั้นเองครับ คือจังหวัดมันไม่เชื่อมโยงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเลย ขอบพระคุณครับ

นายอัษฎพร จารุจินดา : คือกราบเรียนอย่างนี้ว่า อันนี้เป็นคำเดิมของรัฐธรรมนูญ
ปี ๒๕๔๐ ซึ่งจากความหมายคงหมายความว่าพัฒนาพื้นที่ของจังหวัดให้มีความพร้อมให้เป็นองค์กร
ขนาดใหญ่ขึ้น ไม่ใช่ให้มีองค์กรที่มีเล็ก ๆ ก็พัฒนาเกิดขึ้นมา ให้รวมกลุ่มกันขึ้นมา ในลักษณะความหมาย
ของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ จะเป็นลักษณะนั้น

ประธาน : มีท่านวิจิตร และท่านคมสันครับ

นายวิจิตร สุระกุล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ครั้งก่อนนี้ผมเคยพูดเรื่ององค์กร
ปกครองท้องถิ่นของความเป็นรัฐเดี่ยวมาครั้งหนึ่งแล้ว แล้วก็มาเจอวันนี้เข้าไปอีก ก็ดูแล้วยังหาข้อยุติไม่ได้
คือถ้าตราบใดที่เราเป็นรัฐเดี่ยวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ แล้วก็ยังจะทำเป็นพูดง่าย ๆ ว่า ช่าส์
ไปเอาอย่างอเมริกา ก็ไม่ใช่เนะครับ องค์กรปกครองท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ทั้งฉบับ อเมริกาไม่ใช่
ไม่มีรับรองได้ ทีนี้ปัญหาเหล่านี้เนื่องจากว่าเราเกิดไปเขียน พูดง่าย ๆ ว่าเขียนตามความเพื่อฝันว่า
เจตนารมณ์ของการปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเป็นอย่างที่เราเขียนอยู่ในขณะนี้ อันนี้มันไม่ใช่ เพราะฉะนั้น
ถ้าหากว่าเราต้องการที่จะทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องรัฐที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
แล้วให้สอดคล้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มันจะเป็นประโยชน์กับประชาชนมาก ขณะนี้ท้องถิ่นเอง
ไม่ว่าระดับไหน ยังเข้าใจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผิดพลาดมาก ยังเข้าใจว่าต้องมีการปกครองตนเอง
แล้วก็ประชาชนตรวจสอบกันเอง รัฐทำอะไรไม่ได้ทั้งสิ้น ขณะนี้เป็นอยู่อย่างนั้น แล้วรัฐก็เกิดกลัวท้องถิ่น
ขึ้นมา กลัวว่าจะไปมีผลกระทบกระเทือนทางการเมือง ถ้าหากว่าเราไม่สามารถที่จะแก้ไขสิ่งที่รัฐธรรมนูญ
ปี ๒๕๔๐ ทำให้ผิดพลาด มันก็จะยาวต่อไปถึงปี ๒๕๕๐ แล้วก็สามต่อไปถึงปีไหน ๆ กันก็ยังไม่ทราบ
เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าจะสามารถแก้ไขปี ๒๕๕๐ ที่ผิดพลาดไปแล้ว ผมคิดว่าจะทำให้การบริหารท้องถิ่น
ดีขึ้นนะครับ ขอบคุณครับ

ประธาน : ท่านคมสันครับ

เลขานุการ : เรื่องพัฒนาจังหวัดหรือเปล่าครับ ท่านคมสันครับ เชิญครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : ขออนุญาตท่านประธานครับ กราบเรียนท่านมนตรี เรื่องนี้

คือจริง ๆ แล้วตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ เขียนมาเดิม แล้วเรื่องนี้ตอนวัตถุประสงค์ของการร่างรัฐธรรมนูญ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

วិถนา ๒๑/๒

ปี ๒๕๔๐ เขาต้องการให้มี พุดงาย ๆ ว่าจะให้มีองค์ประกอบของส่วนท้องถิ่นเต็มพื้นที่จังหวัดเกิดขึ้น ตอนนั้นต้องการให้เกิดการเลือกตั้งผู้ว่า แต่ว่าในสภาพความพร้อมอาจจะยังมีปัญหาอยู่ ก็เลยให้เขียนไปในเชิงนโยบายว่า ถ้าต้องการให้เกิดองค์ประกอบของส่วนท้องถิ่นเต็มพื้นที่ ยกตัวอย่างเช่น กรุงเทพมหานคร ลักษณะรูปแบบนี้หรือจะไปตั้งลักษณะของเมืองภูเก็ตที่ท่านวิทยาอยากจะเป็นผู้ว่ามณฑล ในลักษณะอย่างนั้นก็สามารถทำให้เกิดขึ้นได้ โดยแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ แต่ต้องรอให้พื้นที่จังหวัดนั้นมีความพร้อมเต็มที่ ที่จะมีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นท้องถิ่นขนาดใหญ่ได้เสียก่อน เพราะฉะนั้นตรงที่เขียนนี้ โดยหลักการก็คือจริง ๆ ต้องการวัตถุประสงค์ให้เกิดท้องถิ่น คือลักษณะของจังหวัดที่เป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นให้ขยายเป็นท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ในรูปแบบที่เป็นท้องถิ่นขนาดใหญ่เต็มพื้นที่ขึ้นมา อันนี้เป็นวัตถุประสงค์ของมาตรานี้ที่เขียนไว้ตอนปี ๒๕๔๐ ครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ประกาศลักษณะ ๒๒/๑

เลขานุการ : เชิญท่านชูชัยครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ผม ชูชัย ศุภวงศ์ ครับ ผมคิดว่าควรจะบันทึกเจตนารมณ์ตามที่ท่านคมสันได้พูดมา เพราะว่ามันจะได้ชัดเจนขึ้น และผมจำได้ว่าในปี ๒๕๔๐ เขียนแค่นั้นมันไม่เกิดเรื่องเจตนารมณ์เราก็เสนอ How-to ไปด้วย โดยประชาชนในจังหวัดนั้น ๆ สามารถที่จะเรียกร้องให้ทำประชามติ แล้วก็ตัดสินใจร่วมกับรัฐบาลกลาง ช่วยบันทึกในเจตนารมณ์ด้วยได้ไหมครับ ไม่เช่นนั้นแล้วถ้าเขียนอย่างนี้มันก็ไม่เกิด

เลขานุการ : เผอิญเมื่อสักครู่นี้ไม่ได้ฟังท่านคมสัน ผมสั้น ๆ นิดเดียวได้ใหม่ว่า อันนี้ผมช่วยเขียนอย่างนั้น จังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นท้องถิ่นเต็มพื้นที่ เจตนารมณ์ก็ตีความไม่ตรงกันจริง ๆ อยากเรียนอย่างนี้ว่า พัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมไม่เป็นท้องถิ่นเต็มพื้นที่อาจจะมีนัยที่ลำดับ ๒ นัย

นัยที่ ๑ คือยังไม่ลบยอดจังหวัด หมายความว่าจังหวัดยังคงอยู่ แต่ว่าพัฒนาท้องถิ่นที่มีอยู่ในจังหวัดนั้นเป็นท้องถิ่นขนาดใหญ่เต็มพื้นที่ อันนี้ความหมายที่ ๑

ความหมายที่ ๒ ที่หลายคนพยายามจะตีความก็คือว่า ยกเลิกราชการส่วนภูมิภาคในจังหวัดนั้น แล้วก็ตั้งท้องถิ่นเต็มพื้นที่ขึ้น ผมคิดว่าคำนี้เป็นคำของปี ๒๕๔๐ อยู่แล้ว ผมคิดว่าน่าจะคงไว้ได้ จะขออนุญาตคงไว้ ส่วนเจตนารมณ์ก็ลองดู ท่านไพโรจน์ครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : ถ้าเจตนารมณ์เป็นอย่างนั้น ผมคิดว่าถ้าเปลี่ยนคำจากจังหวัด เป็น พื้นที่ ก็น่าจะใช้ได้ คือพื้นที่ไหนก็ได้แต่มันจะทั้งจังหวัดหรือหลาย ๆ อันรวมกันก็เป็นท้องถิ่นที่ใหญ่ขึ้นได้ รวมทั้งพัฒนาพื้นที่ที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในพื้นที่นั้น มันก็เหมือนกัน

เลขานุการ : ก็คงไว้ตามเดิมแล้วกัน เพราะพอแก้เดี๋ยวกี้มีคนไม่เห็นด้วย แล้วก็มาโหวตนี้ประเด็นเดิมนะครับ ขออนุญาตผ่านได้ไหมครับ ผมจะผ่านหมวดแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐทั้งหมด มีท่านอื่นอีกไหมครับ ท่านชูชัยครับ ท่านศรีราชา

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ที่บันทึกในเจตนารมณ์ เรื่องความพร้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างที่ท่านเลขานุการพูดหรือเปล่าครับ อันนี้ต้องบันทึกเจตนารมณ์ แล้ววิธีการที่จะนำไปสู่เจตนารมณ์นั้น

เลขานุการ : ผมเรียนคุณหม่ออย่างนี้ว่า ในสมัยรัฐบาลที่แล้วมีการทำประมวลกฎหมายท้องถิ่น แล้วก็มีการเขียนวิธีการว่าวิธีการที่จะนำไปสู่การพัฒนาจังหวัดให้เป็นท้องถิ่นเต็มพื้นที่จะทำอย่างไร ในกฎหมายฉบับนั้นเขาเขียนครับว่า กระบวนการจะเริ่มโดยใคร จะต้องทำประชามติอย่างไรบ้าง ก็จะมีความเป็นจริงเป็นจังมากยิ่งขึ้น ท่านศรีราชา เชิญครับ แล้วท่านประพันธ์ เชิญท่านศรีราชาก่อน

รองศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช : ผม ศรีราชา เจริญพานิช ครับ คือผมได้มาพลิกเอกสารที่ทางท่านรองนายกรัฐมนตรีไพบูลย์ ในฐานะประธานส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

ประกาศลักษณะ ๒๒/๒

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ซึ่งมีกฎหมายรองรับอยู่ ท่านมีข้อเสนอที่น่าสนใจที่น่าจะมาพิจารณาเพื่อจะทำให้ร่างของรัฐธรรมนูญสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อย่างตัวอย่างเช่น ซึ่งอาจจะผ่านมาแล้ว แต่ก็ยังผ่านมาไม่ไกล เช่น มาตรา ๗๒ ท่านเสนอว่าบุคคลมีหน้าที่ต่าง ๆ ที่เราร่างมาแล้ว จะบอกว่า ช่วยเหลือราชการ ท่านให้เต็ม ช่วยเหลือสังคม ด้วย อย่างนี้เป็นต้น ซึ่งก็เป็นเรื่องของเราไม่ได้ให้ความสำคัญ หรือในมาตรา ๗๙ ท่านก็เสนอมา ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจอยู่เหมือนกัน อันนี้ผมไม่ทราบว่าจะจำเป็นต้องพิจารณาตัวนี้เลย หรือว่าจะไปรอที่จะพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

เลขานุการ : ไม่มีการพิจารณาแล้วครับ

รองศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช : ไม่มีแล้วนะครับ

เลขานุการ : ยกเว้นท่านไหนจะหยิบขึ้นมา ความจริง ช่วยเหลือสังคม เราพูดกันไปแล้วว่า หมวดหน้าที่ของชนชาวไทย หมวดนี้คือหมวดที่ก่อให้เกิดหน้าที่จริง ๆ หมายความว่าถ้าเขียนแล้วคนไม่ทำ ผิดกฎหมายเลย ต้องไปเขียนกฎหมายบัญญัติ หน้าที่ช่วยเหลือสังคมคงไปเขียนเป็นหน้าที่โดยตรง ไม่ได้หรอก เพราะว่ามันจะมีผลในทางกฎหมาย ท่านศรีราชาช่วยดูครับ อันไหนที่ท่านอยากหยิบยก ลองหยิบขึ้นมาดู แต่ว่าเราคงไม่กลับมาเรื่องหน้าที่แล้ว

รองศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช : คือมีอีกอันหนึ่งนะครับ ที่ทางฝ่ายนี้เขียนมา ในมาตรา อันนี้ไม่ได้อยู่ในหน้าที่ คือมาตรา ๗๙ ที่เสนอมาในหน้า ๔ ในเรื่องเกี่ยวกับคุ้มครองพัฒนาเด็ก ที่จริงทางฝ่ายที่ท่านรองนายกรัฐมนตรีเสนอเต็มมานี้ ก็เป็นเรื่องที่น่าสนใจ -----

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ใน (๑) ท่านเสนอให้ขยายไปถึงครอบครัวและชุมชน รวมทั้งการสงเคราะห์จิตสวัสดิการ ให้แก่ผู้สูงอายุ ยากไร้ ท่านให้เติมผู้สูงอายุ นะครับ รวมทั้งผู้ประสพภัยเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อช่วยเหลือสังคม ช่วยเหลือราชการ หรือประสพภัย ให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น พึ่งพาตนเองได้อย่างทั่วถึง เหมาะสม อันนี้อาจจะ ยาวนะครับ ก็เพียงแต่ว่า ผมเห็นว่าเป็นเรื่องที่ดีนะครับ แต่ผมอยากจะเน้นใน (๓) ที่บอกว่า พัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจนะครับ ปลุกฝังความคิด สร้างสรรค์ สร้างเสริมปลุกฝังความรู้ จิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม แนวปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง รู้รักสามัคคี มีระเบียบวินัย ที่ท่านเติมนี้ก็คือ มีจิตอาสาให้แบ่งปัน เสียสละ และอาสาช่วยเหลือ สังคม ผมติดใจอยู่คำเดียวครับ ปัจจุบันนี้ระบบการศึกษานี้มันสอนให้แต่คนคิดจะเอา แต่ไม่ได้สอนให้คนนี้ คิดถึงประโยชน์ถึงส่วนรวมเป็นที่ตั้ง เพราะฉะนั้นเมื่อไรก็ตามที่ระบบการศึกษาที่เห็นแก่ พูดย่าง ๆ สอนให้ คนคิดที่จะเอาประโยชน์อย่างเดียว แต่ไม่ได้สอนให้คิดให้เสียสละหรือว่าจะต้องทำประโยชน์ให้แก่สังคม มาก่อนประโยชน์ส่วนตนแล้ว ผมคิดว่าอันนี้มันเป็นจุดสำคัญจุดผกผันของบ้านเมืองนะครับ ที่ทุกคนเป็น มาอย่างนี้แล้วก็เกิดวิกฤติในด้านการเมือง ในด้านประเทศ ผมคิดว่าตัวที่สำคัญอย่างยิ่งในระบบการศึกษา ที่สอนแล้วก็ได้ไม่มีใครพูดถึงอย่างชัด ๆ ก็คือว่า ไม่ได้สอนให้คนทำเพื่อบ้านเมืองก่อน หรือทำเพื่อประโยชน์ ของสาธารณประโยชน์ของสังคมก่อน ก่อนตัวเอง ซึ่งตรงนี้ผมว่าเป็นปัจจัยสำคัญ แล้วเราเหตุที่มันเกิด วิกฤติทางการเมืองก็คือเรื่องนี้ครับ คือเอาตัวเองเป็นที่ตั้ง เอาประโยชน์เอาความร่ำรวยให้กับตัวเองก่อน ประเทศชาติบ้านเมืองจิบหายก็ไม่ว่ากัน ขอให้เราได้ ซึ่งผมว่าตรงนี้นั้นกลายเป็นจุดผกผันของสังคมที่ว่า มันจะต้องสอนคุณธรรม จริยธรรม แล้วก็ต้องเสียสละเพื่อผลประโยชน์ของบ้านเมือง ผลประโยชน์ของ สาธารณะ ก่อนประโยชน์ของตัวเอง ซึ่งผมไม่ทราบ แต่ในทรรศนะของผมนี่ผมถือว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพราะตัวนี้ไม่มีนะครับ บ้านเมืองถึงปั่นป่วนมาจนถึงทุกวันนี้ นะครับ ขอบพระคุณครับ

เลขานุการ : ท่านศรีราชาจะให้เติมใหม่ครับ จะได้พิจารณาไปเลย แต่ถ้าท่านเป็น ข้อสังเกตก็จะบันทึกไว้ นะครับ

ศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช : ผมอยากให้เติมครับ ผมอยากให้เติมในข้อความที่ อาจจะไม่จำเป็นต้องตรงกับที่ท่านโพนุลย์เสนอ

เลขานุการ : ท่านครับ ท่านเสนอเลยได้ไหมครับ

ศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช : เสนอว่ามีระเบียบวินัยนะครับ มีความคำนึงถึง ประโยชน์ต่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

เลขานุการ : คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมได้ไหมครับ ตัด มากกว่าส่วนตนได้ไหมครับ

ศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช : ได้ครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๒๓/๒

เลขานุการ : ได้ เต็มหน้าครับ ท่านวิชานิตเดียว ท่านประพันธ์ยกมือก่อน ท่านประพันธ์เชิญ
ยกเว้นท่านวิชาเรื่องนี้หรือเปล่า ประธานไทย

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ไม่ใช่เรื่องนี้

เลขานุการ : ไม่ใช่เรื่องนี้นะครับ ท่านประพันธ์ก่อน เชิญครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขอขอบคุณครับ ผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ นะครับ ในส่วน
ของแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ เนื่องจากมีบทบัญญัติทั้งหมดถึง ๑๐ ส่วนด้วยกันนะครับ ซึ่งเป็นจำนวน
มากนะครับ เมื่อร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ผ่านการลงประชามติจะต้องถือเป็นเจตจำนงของประชาชน ฉะนั้น
ผมอยากจะให้บันทึกไว้ในเจตนารมณด้วยว่า ถึงแม้ว่าเราจะไม่ได้เขียนอะไร อย่างเช่น ให้ดำเนินการภายใน
ระยะเวลาอันเหมาะสมอะไรนี้ แต่ว่าอันนี้ในเจตนารมณหมายความว่า ต้องการให้ทำได้ นะครับ แต่ก็ทำ
ให้ได้ตามขีดศักยภาพนะครับ ทรัพยากรที่มีแล้วภายในระยะเวลาที่ว่ามันควรจะ ต้องทำ แต่ไม่ได้
หมายความว่า จะต้องทำให้หมดทั้ง ๑๑ ส่วนพร้อมกัน ไม่อย่างนั้น ถ้าทำทั้งหมดนี้มันไม่สามารถทำได้
นะครับ แต่ว่ารัฐบาลใดก็ตามเข้ามา ต้องพยายามทำให้ได้ แล้วภายในระยะเวลาอันเหมาะสม
ตามทรัพยากรที่มีศักยภาพที่สามารถนะครับ

เลขานุการ : ขอขอบคุณครับ ให้บันทึกตามที่ท่านประพันธ์ ขอท่านชูชัย แล้วท่านวิชา
ประธานไทย

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ขอขอบคุณครับ ผม ชูชัย ศุภวงศ์ ก็สืบเนื่องจากท่านอาจารย์ศิริราชา
นะครับ มาตรา ๗๙ (๑) นี้ขอเติมจุด ๒ จุดนะครับ ตามที่ท่านไพบูลย์เสนอมา (๑) คือความเป็นปีกแผ่นของ
สถาบันครอบครัว เติมคำว่า และชุมชน นะครับ จะได้สอดคล้องกับเรื่องสิทธิชุมชน แล้วก็ คนชรา นี้ให้
เปลี่ยนเป็น ผู้สูงอายุ ได้ไหมครับ เพราะว่าจะได้สอดคล้องกับ พรบ. ผู้สูงอายุ ปี ๒๕๔๖ ครับ

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เลขานุการ : รัตน์นะครับ ท่านวิชาครับ เชิญครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ที่คณะท่านไพบุลย์เสนอคือมาตรา ๘๖ (๑)

ที่ว่าให้ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ท่านขอเดิม
และสังคม ผมคิดว่าน่าจะรับได้นะครับ เดิมให้ครบครับ

เลขานุการ : ได้ครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : แล้วอีกอันหนึ่ง คือเรื่ององค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น

เลขานุการ : มาตราเท่าไรครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : มาตรา ๒๕๐ ครับ ท่านขอเพิ่มเติมว่า ให้จัด

สวัสดิการสังคมให้ประชาชนในท้องถิ่นตามความเหมาะสม ด้วยนะครับ คือเดิมเราเอาแค่ องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นย่อมมีหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมอันดีของ
ท้องถิ่น ท่านขอให้เดิมว่า รวมทั้งจัดสวัสดิการสังคมให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นตามความเหมาะสมด้วยครับ

เลขานุการ : อันนี้ขออนุญาตยังไม่เต็มได้ใหม่ครับ ผมเข้าใจว่าไปเพิ่มภาระให้แก่

ท้องถิ่นมาก แล้วแต่ละท้องถิ่นคงไม่เหมือนกัน แล้วเมื่อสักครู่นี้เราพูดไปแล้วว่าในแนวนโยบายพื้นฐาน
แห่งรัฐ เราจะให้เดิมว่า ท้องถิ่นสามารถปฏิบัติตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐได้ ขออนุญาตท่านวิชา
นะครับ มีเรื่องอื่นอีกใหม่ครับ วรรณสองของอะไรครับ คือที่เราเดิมเขาทำที่อยู่แล้วท่านครับ คือทุกวันนี้เขา
ทำที่อยู่แล้วตามระบบกฎหมายที่เขาทำอยู่ เพียงแต่ว่าความสามารถเขามีปัญหาอยู่พอสมควร แต่ถ้าเดิม
ชัดอย่างนี้ ถึงจะไม่บอกว่าไม่ใช่หน้าที่ตามสมควร แต่มันก็ต้องทำแล้วก็จะมีความอยู่พอสมควรนะครับ
ขอความกรุณาว่าให้เขาไปดู เขาอยากทำอยู่แล้วละครับ ไม่ได้มีปัญหาอะไร ท่านไพโรจน์ครับ เชิญครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาสน์ : ผมคงจะเห็นด้วยกับสิ่งที่ได้มีการปรับปรุงแก้ไข ที่นี้ผมมี

ข้อสังเกตในภาพรวมอยู่ ๒ ประการนะครับ

ในประการแรก ตลอดระยะเวลา ๓ - ๕ เดือนที่ร่างรัฐธรรมนุญมานี้ะครับ ตั้งแต่เริ่ม

ยกย่องรัฐธรรมนุญ แล้วก็เผยแพร่ออกไป มีข้อเสนอข้อคิดเห็นกลับมาจนกระทั่งเราทำร่างแรกเสร็จ แล้วก็
เผยแพร่ออกไปนะครับ ผมคิดว่าเราได้รับการตอบสนองจากทุกวงการพอสมควร ทั้งจากเวทีต่าง ๆ
จาก ๑๒ องค์กร จากอะไรต่าง ๆ ข้อคิดเห็นที่แตกต่างกันไปบ้างก็คงจะมีบ้างในบางประเด็น แต่ว่าสิ่งหนึ่ง
ที่ย้อนกลับมา นอกจาก ๗๖ จังหวัดและ ๑๒ องค์กรตามรัฐธรรมนุญแล้ว ก็คือการรายงานผลการสำรวจ
ความคิดเห็นที่มีต่อร่างรัฐธรรมนุญ โดยเฉพาะร่างแรกของเรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายงานผลการสำรวจ
ความคิดเห็นของประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนุญที่สถาบันพระปกเกล้าได้จัดทำขึ้น ได้เผยแพร่และได้ให้กับ
ท่านกรรมการทุกท่านแล้วนะครับ ผมเห็นว่ารายงานฉบับนี้ได้มีข้อมูลความชัดเจนมากพอสมควร แล้วก็

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ได้มีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน ในการร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยมีข้อมูลประชากร
ประมาณ ๓๐,๐๐๐ กว่ารายทั่วทั้งประเทศ แล้วก็ทำได้ทำในระหว่างวันที่ ๔ ถึงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม

เลขานุการ : ผมเรียนท่านไพโรจน์ เรายังไม่จบนะครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาธน์ : คิดว่าจบแล้ว

เลขานุการ : ยังครับ ท่านครับ จะพิจารณาต่อนะครับ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ
จบแล้วนะครับ ฝ่ายเลขานุการขอต่อนะครับ

นายจรัญ ภัคดีธนากุล : ท่านประธานครับ ผมขอเรียนหรือท่านเลขานุการ คืออย่างนี้
ครับ ขอเหตุผล ผมตอบเขาไม่ได้ เขาบอกว่า หมวด ๓ ของเราว่าด้วยสิทธิเสรีภาพชนชาวไทย แต่เรา
เอาเรื่องอะไรที่เป็นสิทธิที่เราให้กับคนที่ไม่ใช่คนไทยด้วย จะต้องให้เขาด้วยหลาย ๆ เรื่องเอาไปรวมไว้
คำว่า บุคคล ในหมวดนี้ต้องแปลว่าคนไทยเท่านั้น เพราะฉะนั้นคนต่างด้าวไม่ให้ มันก็เลยเกิดปัญหา
เลยครับว่าเวลาจะจับจะขังจะอะไรคนต่างด้าวเลยไม่ต้องอยู่ในสิทธิเสรีภาพ ในหมวด ๓ คือรัฐธรรมนูญ
ปี ๒๕๔๐ เขาแบ่งว่าอะไรที่เป็นสิทธิเสรีภาพของชนชาวไทยก็อยู่ในหมวดนี้ อะไรที่จะต้องให้เป็นการทั่วไป
จะไปอยู่ในหมวดศาล หมวดอะไร นั่นเป็นเหตุผลที่เขาเอาไปไว้ในหมวดศาล ทีนี้พอเราย้ายเอามารวมกัน
ชื่อหมวดของเรามันจะเปิดช่องให้เข้าใจผิดและตีความกันผิด แล้วเลยเสียหายต่อระบบของประเทศเราใหม่
ซึ่งอันนี้ท่านหาทางแก้ไขอย่างไรก็แล้วแต่ บางทีผมยังอาจนึกว่าก็เขียนมันกว้าง ๆ สิทธิเสรีภาพ หมวด ๓
แล้วก็ไม่พูดของใคร แล้วก็ไปตีความกันเองในแต่ละมาตรา ขอบคุณครับ

คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ

จรรยา ๒๕/๑

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เลขานุการ : คือก็มีประโยชน์ทั้ง ๒ แบบ แต่ถ้าเขียนอย่างท่านจรูญคนต่างชาติก็จะมาเรียกร้องเกือบทุกอย่างนะครับ และบางทีสิทธิบางอย่างของเราต่างชาติก็ไม่ได้ให้เรา เราไปให้เขามันก็ไม่เสมอภาค ยกตัวอย่างเช่น สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารราชการ หลายประเทศก็ไม่ได้ให้คนไทยเข้าถึง ผมเข้าใจว่าวิธีอธิบายเขาคงอย่างนี้ครับว่า แม้รัฐธรรมนูญจะเขียนว่า เป็นสิทธิเสรีภาพของชนชาวไทยก็ตาม แต่ไม่ได้ตัดสิทธิคนต่างชาติตามกฎหมาย ถ้ากฎหมายไทยรับรองให้เขามีอยู่ เขาก็มีอยู่ต่อไป ยกตัวอย่างเช่น พรบ. ข้อมูลข่าวสาร เขาบอกให้ออกกฎกระทรวงได้ คนต่างชาติจะเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้แค่ไหนอย่างไรบ้าง ในเรื่องของกฎหมายอาญาก็เหมือนกันทั้งหลายนะครับ แต่ว่าที่ท่านจรูญพูดก็มีเหตุผล แล้วก็น่าจะบันทึกในเจตนารมณ์ไว้ว่า สิทธิในทางกระบวนการยุติธรรมซึ่งรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ เคยรับรองไว้ให้คนต่างด้าวด้วย ยังน่าจะถือว่ารับรองต่อไปอยู่แล้ว แม้ว่าจะย้ายมาหมวดในสิทธิเสรีภาพชนชาวไทยก็แล้วแต่ แต่ว่าคงต้องเป็นไปตามระเบียบในทางกฎหมาย

อีกเรื่องหนึ่งที่อธิบายเขาได้คือ มาตรา ๔ ที่บอกว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง อันนี้ก็อันที่อธิบายได้ว่าคนต่างด้าวก็มีสิทธิเช่นเดียวกัน แต่สิทธิจะเป็นอย่างไรนั้นก็ขึ้นอยู่กับกฎหมายบัญญัติ แต่ว่ารัฐธรรมนูญหมวดนี้คุ้มครองคนไทยโดยเฉพาะเหนือกว่าคนต่างด้าว ความจริงประเด็นนี้เราไม่ได้ Debate กันเยอะ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ พูดกันเยอะ แต่ผมคิดว่าคำอธิบายอย่างนี้จะอธิบายได้ทั้งหมดนะครับ

นายอัครวิทย์ สุมาวงศ์ : ผมขอเสริมนิด คือพูดถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญา มันมีกฎหมายอยู่แล้ว ประมวลกฎหมายอาญา หรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ที่บัญญัติในสิ่งเหล่านั้น ซึ่งคุ้มครองทั้งคนไทยและบุคคลทุกคนพูดง่าย ๆ ไม่ว่าจะคนไทยหรือไม่ ฉะนั้นอันนั้นก็ใช้ได้อยู่แล้ว

เลขานุการ : แต่ประเด็นที่ท่านจรูญถามก็ดี คือหมายความว่าเมื่อเราไม่ได้เขียนรัฐธรรมนูญไว้ บางทีคนแก้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาอาจจะไปแก้และต่ำกว่ามาตรฐานเดิมซึ่งเราไม่เห็นด้วย มาตรฐานเดิมเราบอกว่าเพราะมันเขียนดีอยู่แล้ว เราเลยไม่เขียนบังคับต่อไป แต่ว่าอะไรที่ดีอยู่แล้วควรจะดีต่อไป ไม่ใช่มาตรฐานควรจะต่ำกว่านี้ เรื่องแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ จบนะครับ

มีเวลาอีกสักพักหนึ่งหรือสั้น ๆ บางประเด็นได้ใหม่ครับ จะได้เคลียร์ไป เอาประเด็นเรื่องที่กำลังไว้ แขนงไว้ได้ใหม่ครับ เรื่องนายกรัฐมนตรีใช้ใหม่ครับว่า เราเขียนไว้ว่าแปดปี หรือสองวาระ เราแขนงไว้ประเด็นคืออะไร ท่านรองอัครพร เจริญ

นายอัครพร จารุจินดา : ประเด็นคือมีการเสนอกันว่าตัดเรื่องแปดปี ออกใหม่ ก็คือให้ดำรงตำแหน่งแค่สองวาระ พอสองวาระแล้วถึงแม้ว่าจะไม่ครบไม่ถึงแปดปี แต่ถ้าพ้นนั้นแล้วก็ต้องเว้นไปครั้งหนึ่ง อันนี้มีการเสนอกันว่าอย่างนั้น เพราะไม่อย่างนั้นแล้วก็มีปัญหาว่าถ้าแปดปี มันไปคร่อมวาระอยู่ บางครั้ง

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

จรรยา ๒๕/๒

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ไปอยู่แค่ครึ่งเทอมแล้วก็ต้องออก ต้องเปลี่ยนตัวนายกรัฐมนตรี ต้องเปลี่ยนอะไรกัน ซึ่งค่อนข้างวุ่นวายมาก ถ้าครบวาระมันก็จะจบของมันไป

นายอัศวิน สุมาวงศ์ : ท่านประธาน ผม อัศวิน ประเด็นว่าจะต้องมีตรงนี้หรือไม่ ตัดทิ้งไปแล้วใช่ไหมครับ เลิกพูดกันแล้วใช่ไหมครับ สองวาระหรือแปดปี สุดท้ายแต่ระยะเวลาใดจะยาวกว่า เลิกพูดหรือว่ายังพูดได้

เลขานุการ : เลิกพูดแล้วครับ ขออนุญาตเลิกพูดแล้ว เรายืนยันหรือไม่ใช่หรือครับ เรายืนยันแล้วว่า ต้องมีการจำกัดวาระนายกรัฐมนตรี เราพูดไปเยอะแล้ว แล้วคนก็เห็นด้วย ผมว่าอย่าทบทวนเลย เพียงแต่จะ ทบทวนว่าจะเอาสองวาระแปดปี แบบเดิม หรือจะเอาแบบที่เรานั้น คือกลับไปไม่กำหนดมีปัญหาค่ะ ผมเข้าใจว่าเราพูดไปเยอะ ในการรับฟังความคิดเห็นคนก็เห็นด้วย แล้วเราไม่เคยยกเรื่องพวกนี้ขึ้นมาเลย นะครับ ความจริงถ้าความเห็นของคนที่ส่งมาอีกจำนวนหนึ่งเสนอถึงขนาดว่าต้องจำกัด สส. ด้วย ถ้าเราเห็น ซึ่งเราไม่เอานะครับ เราคุยไปแล้ว แต่ขออนุญาตว่าอย่าทบทวนเลยครับ ผมไม่มีประเด็นนะครับ ผมประกาศจุดยืน ความจริงผมไม่เห็นด้วยกับการจำกัดวาระเขา เพราะไม่มีใครอยู่ถึงแปดปีอยู่แล้ว ที่ผ่าน มากี่ไม่มี แต่ว่าถ้าเรากลับมาทบทวนจะใช้เวลาอีก เราเถียงกันอีก ผมเลยเสนอว่าขอหารือเฉพาะประเด็น ย่อยเท่านั้นว่ามีคนยกขึ้นมาว่า สองวาระหรือแปดปี เอาแต่เดิมแบบของเรา หรือจะจำกัดเฉพาะสองวาระ เท่านั้น บางคนอยู่หนึ่งปี หนึ่งวาระ บางคนวาระที่สองอีกหนึ่งปี สองปี ก็ถือว่าสองวาระแล้วจบไป

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

นายอัศวินวิทย์ สุมาวงศ์ : ท่านประธานครับ ความจริงผมไม่เห็นด้วยกับการมีมาตรานี้ แต่ถ้าถ้าจะคงมีอยู่ ก็คงจะอยู่ที่ว่าจะเขียน สองวาระหรือแปดปี เท่านั้น เพราะว่าคงจะไม่ใช่ สองวาระ หรือแปดปี สุดแต่แต่ระยะเวลาใดจะยาวกว่ากัน เพราะสองวาระนั้นไม่มีทางยาวกว่าแปดปี มันก็คงจะเขียนกันแค่ว่า ท่านต้องตัดสินใจว่าจะเอา สองวาระ ซึ่งอาจจะเป็นหกกับหกเดือน หรือปีเดียว หรือว่าแปดปีเฉย ๆ

ประธาน : เชิญท่านประพันธ์

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขอบคุณท่านประธานครับ ผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ คือตอนแรกผมเองก็เป็นคนเสนอเหมือนกันในกลุ่ม ๒ ว่า นายกรัฐมนตรีเป็นสองวาระ ทำนองเดียวกับ นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี ในกฎหมายของท้องถิ่น ซึ่งเขากำหนดสองวาระ ที่นี้ สองวาระก็หมายความว่า อยู่ไป ๑ ปี ยุบสภาทั้งหมดไป ๑ แล้ว พอเป็นครั้งที่ ๒ เป็นอีก ๑ ปี ยุบสภาทั้งหมดแล้ว หมายความว่าหมดสิทธิ ซึ่งดูแล้วในการเมืองระดับชาติในข้างหน้า ถ้าเป็นแค่สองวาระเฉย ๆ มันจะมีปัญหา ผมคิดว่าอย่างนั้นนะครับ ฉะนั้นที่ทางฝ่ายเลขานุการถึงไปเติมต่อมาว่า หรือแปดปี อันไหนจะยาวกว่ากัน ซึ่งผมคิดว่าที่ฝ่ายเลขานุการยกวางไป แล้วก็ผ่านร่างแรกไปแล้วผมคิดว่าน่าจะคงได้ตามเดิมได้ ซึ่งถึงแม้ว่ามันดูจะเหมือนกับเขียนซ้ำซ้อนนะครับ แต่ว่ามันสะท้อนให้เห็นเจตนารมณ์ จริง ๆ แล้วคือ ต้องการให้อยู่แค่สองวาระ ถ้าอยู่ครบก็คือแปดปี แปดปีหลังนี้ถ้าเข้าไปเท่านั้นเองว่า ไม่ว่าจะอย่างไรก็ตาม ก็ไม่เกินแปดปีติดต่อกัน ผมคิดว่าทั้งไว้ตามเดิมน่าจะดีกว่า

เลขานุการ : ว่าอย่างไรครับ ความจริงที่ฝ่ายเลขานุการเติมก็เติมตามความเห็นที่ประชุม นะครับ ไม่ได้เติมอะไร ท่านวุฒิสภา

รองศาสตราจารย์วุฒิสภา ต้นไชย : ท่านประธานครับ ผม วุฒิสภา ผมขอความชัดเจน พอฟังท่านประพันธ์เลยชักไม่ค่อยมั่นใจว่า สองวาระหรือแปดปี อะไรจะยาวกว่ากัน ความเข้าใจของผม คือว่า สองวาระ แต่ว่ายังไม่ครบแปดปี เช่น ยุบสภา ลาออก กลับมาใหม่ เป็นวาระที่สาม วาระที่สี่ ก็ได้ ถ้ายังไม่เกินแปดปี อย่างนี้ถูกต้องไหมครับ

เลขานุการ : ถูกต้องครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสภา ต้นไชย : ถ้าอย่างนั้นผมเห็นว่าควรยื่นครับ ควรคงครับ

นายจรัญ ภักดีธนากุล : ในตัวหนังสือที่เขียนไม่ใช่อย่างที่ท่านอาจารย์วุฒิสภาว่า ถ้าจะเขียนอย่างนั้น ผมเคยเสนอไว้ว่าจะให้เป็นแบบที่ท่านอาจารย์ว่า แต่ที่ประชุมคล้าย ๆ บอกว่า ไม่เอา ละ เอาอย่างนี้ อันไหนมาก่อนก็ไป แล้วก็เลยให้เหตุผลว่า นายกรัฐมนตรีจะได้ระมัดระวังหน่อยเวลาจะใช้ สิทธิยุบสภาอะไรอย่างนี้ แต่ผมก็คิดว่าเรากำลังจะเคร่งครัดอะไรเกินไปว่า อาจจะแย่งชิงกว่าระบบ ประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกาอีกนะ เพราะว่าของเขายังมีอะไรต่อเนื่องได้แปดปีนะครับ เพราะว่าเขาไม่มี ใครมาอภิปรายไม่ให้วางใจเขาได้ สภาไว้วางใจเหมือนกันนอกจาก Impeachment ฉะนั้นเขาก็จะอยู่ได้ครบ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

นัยกฤษฎา ๒๖/๒

แน่สี่ปี แล้วก็สองวาระของเขาก็คือแปดปีแน่ ความต่อเนื่องพอสมควร แต่ของเราสองวาระอย่างที่ท่านว่า อาจจะหมายถึงสองปี แล้วประเทศก็จะต้องหานายกรัฐมนตรีใหม่ ซึ่งแต่ละครั้งที่ต้องหานายกรัฐมนตรีใหม่ ก็มีอะไรลำบาก ผมก็ยังคิดว่าเขาแปดปีทีเดียวได้ไหมครับ

เลขานุการ : ได้ไหมครับเขา แปดปี นะครับ เห็นตรงกันแล้วนะครับ ถ้าอย่างนั้นจบแล้ว นะครับ ท่านรองอัครมนตรีอะไรอีกเล็ก ๆ

นายอัครมนตรี จารุจินดา : คือบำเหน็จบำนาญ

เลขานุการ : บำเหน็จบำนาญขอเลื่อนไปก่อนนะครับ เรื่องใหญ่ครับ

นายอัครมนตรี สุมาวงศ์ : ไม่ใหญ่เท่าไร ผมว่าพวกเราพร้อมจะลงมติแล้วนะครับ

บำเหน็จบำนาญ ผมว่าถ้าลงมติวันนี้ไม่เอาหมด

เลขานุการ : ไม่เอาหมด คงไม่หรรอครับ มีบางคนเอาครับ ผมอย่างนี้ครับ ผมไม่มีอะไร ครับ คือจะไปลงมติอยู่แล้ววันที่ ๑ ขออนุญาตว่าเดี๋ยวไปลงมติ วันนี้อ่าลงเลยครับ เอาเรื่องที่ตกลงกันได้แบบนี้ บำเหน็จบำนาญลงอยู่แล้วครับ เดี่ยวต้องลงมติ จะได้นั้นทีก็ไว้ครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

พุทธชาติ ๒๗/๑

นายจรัญ ภักดีธนากุล : ท่านประธานครับ คงจะจบแล้วใช่ไหม

เลขานุการ : ผมกำลังหาเรื่องครับว่า มีประเด็นอะไรย่อย ๆ ที่มันแขวนอยู่ขออีกสัก ๒-๓ ประเด็น มาตราเคลียร์ไป มาตรา ๑๘๖ ยังอยู่นะครับ แต่ว่ามาตรา ๑๘๖ จะเรื่องยาวครับ หนังสือสัญญาอะไรอย่างนั้นะครับเป็นต้น เรื่องอะไรที่ค้างอยู่ท่านรองเลขานุการอัชพร

นายอัชพร จารุจินดา : มีคณะกรรมการสรรหา

เลขานุการ : คณะกรรมการสรรหาที่ยาวนะครับ

นายจรัญ ภักดีธนากุล : ผมขอเรื่องสั้น ๆ แต่ว่ามันเข้าไปนิดหนึ่งได้ไหมครับ

เลขานุการ : เรื่องอะไรเชิญครับ

นายจรัญ ภักดีธนากุล : คือผมทราบว่าท่านอาจารย์สมคิดเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้าน การปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ว่าท่านครับผมก็ไปทำงานมาผมเจอปัญหาว่า งานสวัสดิการสังคมคือดูแลคน ในท้องถิ่นเขาไม่ค่อยจะอยากทำ แม้ว่าเขามีความสามารถจะทำ ผมก็อยากจะขออย่างที่ท่านไพบุลย์เสนอ ไว้ว่า ไม่ใส่ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๔๐ ซึ่งเป็นเรื่องหน้าที่ แต่เอามาใส่ในวรรที่สอง ซึ่งเป็นเรื่องสิทธิที่เขา จะทำหรือไม่ทำก็ได้ แต่ให้เขาทำช่วยดูแลต่อท้ายการศึกษาเข้าไปว่า ทั้งอาจจัดให้มีสวัสดิการสังคมแก่ ประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบตามความเหมาะสม แค่นี้เขาก็จะพอ คือในท้องถิ่นเองเขาก็สู้กันระหว่าง กลุ่มที่จะเอาเงินไปทำเรื่องอื่นกับกลุ่มที่จะเอาเงินไปทำคน แล้วเขาก็แพ้ กลุ่มที่ทำคนแพ้ทุกทีครับ แต่ถ้ามี เขียนรัฐธรรมนูญอย่างนี้ไว้ให้ เราจะได้ให้เขาไปดูแลคน เด็กของเราในแต่ละท้องถิ่น เขาไม่ค่อยช่วยได้ดูแล และกระทรวงพัฒนาการสังคมทำไม่ไหวครับทั่วประเทศ เด็กตั้ง ๒๐ กว่าล้านคนทั่วประเทศ แต่ถ้าท้องถิ่น เข้ามาเสริมกำลังดูคน ผมก็คิดว่าจะช่วยให้อะไร ๆ ของเราดีขึ้นนะครับ

เลขานุการ : ท่านวุฒิสภาว่าอย่างไรครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสภา ต้นไชย : คือจริง ๆ เรื่องดูแลสวัสดิการสังคมคนนี้นะครับ มันมีอยู่แล้ว แต่มันอยู่ในมาตรา ๒๗๔ คือการแบ่งหน้าที่การบริการระหว่างรัฐกับท้องถิ่น ซึ่งมันมี กฎหมายและมีการกำหนดว่า ต่อไปนี้ให้ท้องถิ่นทำอะไรบ้าง และเรื่องอะไรที่รัฐหยุดทำแล้วและโอนไปให้ ท้องถิ่นทำนะครับ ซึ่งมันจะปรากฏอยู่ภารกิจอยู่จำนวนมาก ซึ่งไม่ใช่เฉพาะเรื่องสวัสดิการสังคม มันเป็นเรื่องคุณภาพชีวิตทั้งระบบเลย ทั้งเรื่องส่งเสริมอาชีพ ทั้งอะไรทั้งหมดที่มีการอยู่ในกรอบของการถ่ายโอน ตาม พรบ. กำหนดแผนขั้นต้นครับ

เลขานุการ : Concept อย่างนี้ครับท่านจรัญ ผมอธิบายคือตอนที่ร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ มาตรา ๒๔๐ เขียนขึ้นเพื่อจะชี้ว่าหน้าที่นี้ให้ท้องถิ่นเขาทำได้ เพราะเดิมทีรัฐมันทำอยู่นะครับ เดิมทีรัฐทำอยู่เลยต้องเขียนมาให้ท้องถิ่นเขาทำได้ ณ วันนี้ถามว่า สวัสดิการสังคมมีปัญหาอย่างนี้ใหม่ คำตอบคือไม่มีนะครับ ทำได้อยู่แล้ว ถึงไม่เขียนมันก็ทำได้ครับ ผมเลยบอกว่ามันไม่จำเป็นต้องเขียนก็ได้

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

พุทธชาติ ๒๗/๒

ได้ไหมครับ ขออนุญาตอย่างนั้นนะครับว่า ให้บันทึกก็ได้ครับว่า ขอให้ท้องถิ่นพัฒนาเรื่องคน เรื่องอะไรต่าง ๆ มากขึ้น อันนี้ผมเห็นด้วยเลยนะครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม วิชา ครับ เรื่องสวัสดิการสังคมเป็นเรื่องหัวใจเลยนะครับ แล้วก็ที่อาจารย์ว่ามันมีการกำหนดให้ทำอยู่แล้วก็จริงอยู่นะครับ แต่ว่ามันไม่มองเห็นว่าเป็นภารกิจที่มีความสำคัญคือ เป็นเรื่องที่เขาจะต้องทำก่อนเป็นอันดับแรก เขาจะทำในด้านทางวัตถุ ทางถนน ทางอะไรนี่นะครับเป็นเรื่องหลัก แต่ว่าเรื่องการจัดสวัสดิการให้คน ให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีเขาจะเอาเป็นอันดับรองลงไป เพราะว่าอะไร เพราะว่ามันทุจริตไม่ได้ ผมเรียนว่ามันทุจริตยากนะครับ เพราะว่ามันเป็นเรื่องของกาที่จะต้องลงไปช่วยเหลือและเกื้อกูลกันนะครับ มีหลักการในเรื่องคุณภาพชีวิตอะไรในเรื่องให้เด็ก เยาวชนมีการเติบโตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ในเรื่องของสาธารณสุขที่ดีในเรื่องของคุณภาพชีวิต มันรวมหมดนะครับ มันอยู่ในเรื่องของสวัสดิการสังคม เพราะฉะนั้นถ้ามีโอกาสที่จะทำให้มองเห็นว่า เขาจะต้องคำนึงถึงเรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่งกว่าเรื่องทางวัตถุนะครับ ผมว่าก็จะดีครับ ถ้าเผื่อไม่ยากใส่ไปก็บันทึกในเจตนารมณ์ให้เห็นชัดเจนนะครับ

เลขานุการ : ครับ ขออนุญาตบันทึกแล้วกันนะครับ บันทึกให้ชัด ๆ เพราะผมเห็นด้วยเลยนะครับว่า เรื่องนี้ท้องถิ่นสมควรจะทำอย่างยิ่งนะครับ และเราก็สมควรให้เขาทำนะครับ ผมคิดว่าวันนี้ได้เวลาสมควรแล้วนะครับ เดียวมีของท่านไพโรจน์ที่ค้างอยู่ที่อยากชี้แจง ขออนุญาตท่านประธาน

ประธาน : เชิญครับ

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ

สิริพร ๒๔/๑

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : ผมมี ๒ ประเด็นอย่างที่เราเรียน อันแรกก็คือผลการสำรวจความคิดเห็นของสถาบันพระปกเกล้าที่เราสามารถอ้างอิงได้ ก็คิดว่าน่าจะเป็นประโยชน์ในการที่เราจะชี้แจงว่าทำไมเราถึงได้ดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ แล้วปรับปรุงแก้ไขในเรื่องนั้นอะไร อย่างไร

อันที่ ๒ ในการประชุมคณะกรรมการประชาสัมพันธ์เมื่อวานนี้ก็พูดถึงประเด็นที่ว่าขณะที่รัฐธรรมนูญเรายังร่างไม่เสร็จ กำลังตั้งท้องแก่ ๆ ยังไม่ทันคลอด ก็มีคนคิดจะทำแท้งแล้ว มหาวิทยาลัยเที่ยงวันบ้าง เที่ยงคืนบ้าง ก็เลยมีผู้เสนอว่าถ้าหากมีประเด็นใดก็แล้วแต่มีผู้ที่จะคว่ำ จะหงาย จะทำอะไรที่มันไม่ตรงกับสิ่งที่จริงในนี้ เขาก็บอกว่าน่าที่จะสภาร่างรัฐธรรมนูญของเราที่ดี กรรมการยกร่างก็ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งประธานทั้ง ๓ กรอบ หรือโฆษกของเราทั้ง ๔ ท่าน ทางฝ่ายประชาสัมพันธ์เขาจะเก็บประเด็นเป็นรายวันเลยครับ ในเรื่องจากสื่อ ทั้งวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์อะไรก็แล้วแต่ แล้วเขาเองตอบได้โดยตรงไม่ถนัด เพราะเขาไม่มีข้อมูล ไม่มีประเด็นที่จะชี้แจง ก็ขอว่าเขาจะส่งมาให้เรา แล้วขอให้เราได้มีการตอบได้ในเรื่องนั้น ๆ เป็นเรื่อง ๆ ไป หรือชี้แจงเป็นเรื่อง ๆ ไป โดยที่ไม่ต้องรอให้คลอดก่อน ซึ่งผมคิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องซึ่งมีความสำคัญเหมือนกัน เพราะว่าพี่น้องประชาชนส่วนใหญ่ที่เห็นใครมาวิพากษ์วิจารณ์อย่างไร หรือหนังสือพิมพ์ลงข่าวอย่างไร ไปอ่านในวิทยุ ในทีวี ก็อาจจะคล้อยเห็นตามนั้น ทั้งที่เป็นความเห็นเพียงส่วนน้อยแล้วไม่ถูกต้องด้วย เพราะฉะนั้นอันนี้ก็ประเด็นที่ผมขอนำเรียนในที่ประชุมว่ารับจากประชาสัมพันธ์มาเช่นนั้น แล้วเขาบอกขอให้นำเรียนต่อท่านกรรมการยกร่างด้วย เพื่อให้ความเข้าใจที่มีต่อร่างรัฐธรรมนูญของเรานั้นมีความชัดเจน ถูกต้อง ตรงประเด็นมากขึ้น ขอขอบคุณครับ

เลขานุการ : ต้องขออนุญาตท่านประธานว่า วันนี้เราคงน่าจะยุติได้ครับ

ท่านประธานครับ แต่ว่าขออนุญาตนัดแนะเป็นวันที่ ๑ นะครับ วันที่ ๑ มี ๒ เรื่องที่เราต้องทำ

เรื่องที่ ๑ คือตกลงกันในหมู่พวกเราให้ได้ในประเด็นสำคัญ ๆ

เรื่องที่ ๒ ก็คือพิจารณาคำแปรญัตติอย่างเป็นทางการของ สสร. โดยเราพูดกันเองนะครับ ก็ขออนุญาตอย่างนี้ได้ไหมครับว่าช่วงเช้าจะเป็นการหารือระหว่างพวกเราเพื่อยุติประเด็นต่าง ๆ เรื่อง สว. ที่มา สส. นะครับ เรื่องกรรมการสรรหา เรื่องมาตรา ๑๘๖ เรื่องบำเหน็จบำนาญ มี ๔ - ๕ เรื่องใหญ่ ๆ หรือเรื่องอื่นที่ท่านทั้งหลายอาจจะหารือเพิ่มเติม ก็ขออนุญาตว่าจะเป็นช่วงเช้าครับ ส่วนช่วงบ่ายจะเป็นการพิจารณาคำแปรญัตติอย่างเป็นทางการของ สสร. ผมเรียนตามท่าน ผอ. พรรณิภาแล้วนะครับ เอกสารที่เขาส่งมาก็มีปัญหายุ่งยากพอสมควร กำลังพยายามทำเป็นรายมาตราอยู่ว่าเขาแปรญัตติรายมาตราอะไรบ้าง วันนี้ไม่เสร็จครับ ต้องได้พรุ่งนี้บ่าย ขอความกรุณาว่าถ้าท่านจะมารับพรุ่งนี้บ่ายก็ได้ หรือท่านจะมารับตอนเช้าวันที่ ๑ ก็ได้ เพราะเราพิจารณาดอนบ่ายวันที่ ๑ นะครับ ผมเข้าใจว่าประเด็นก็อาจจะยังซ้ำ ๆ กับที่เขาแปรญัตติอย่างไม่เป็นทางการมา อย่างไรก็ตามฝ่ายเลขานุการจะดูก่อนอยู่แล้วนะครับ แต่ว่าถ้าท่านสนใจจะดูก่อน เพื่อจะดูคำแปรญัตติทั้งหลายก็มารับเอกสารได้ หรือติดต่อกับ ผอ. พรรณิภาเลยนะครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

สิริพร ๒๔/๒

จะให้ส่งที่ไหน อย่างไรบ้าง ผมคงมีแค่นี้ครับท่านประธาน

นายจรัญ ภักดีธนากุล : ท่านเลขานุการคงไม่ลืมทุจริต ชื่อสิทธิขายเสียงนะครับ

เลขานุการ : มีอีกประเด็นหนึ่งครับ เพราะเมื่อวานท่านประพันธ์เสนออีกเรื่องหนึ่งขึ้นมา
พรุ่งนี้จะได้อีกด้วย ระหว่างมาตรา ๙๖ กับเรื่องที่ท่านประพันธ์เสนอ

นายมานิจ สุขสมจิตร : ท่านประธานครับ ได้รับหนังสือนัดประชุมวันที่ ๑ มิถุนายน
เดี๋ยวนี้เองนะครับ ในระเบียบวาระเรื่องพิจารณาตรงข้ามกับที่ท่านเลขานุการบอกนะครับ ให้ถือตามที่
ท่านเลขานุการบอกใช้ใหม่ครับ

เลขานุการ : ใช่ครับ ขอสลับเวลาครับ ประชุมทั้งเช้า ทั้งบ่าย เช้าเป็นการพิจารณา
ระหว่างพวกเราเรื่องประเด็นสำคัญ ๆ บ่ายเป็นการพิจารณาคำแปรญัติติของ สสร. ขออนุญาตกลับ
ตารางเวลานิดหน่อย ผมหรืออย่างนี้ได้ใหม่ครับเนื่องจากมาครบ เข้าตกลงเป็นเวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา
เหมือนเดิมครับ

ประธาน : วันนี้ก็คงจบแค่นี้ครับ ขอเชิญรับประทานอาหารกลางวัน แล้วก็เลิกประชุม
ครับ ขอบพระคุณครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๓๐ นาฬิกา

กลุ่มงานชวเลข ๑

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข